Масса а мехкашкара пролетараш, вIашагIкхета!

СЕРДАЛО
свет

Советски Союза Коммунистически партен Нохч-ГIалгIай областнойи Грозненски городскойи комитетий а Нохч-ГIалгIай АССР-а Лакхехьарча Совета а орган

Ера 1 ЯНВАРЬ
№ 1 (2313)
1959 шу
Мах 20 кеп.

СОВЕТСКИ ХАЛКЪАГА

ССКП Центральни Комитетои, СССР Лакхехьарча Совета Президиумои, СССР Министрий Советои кердача шера хоатта моаршал

Деза новкъостий! Кхал а маIа а болхлой, колхозникаши колхозницаши, советски интеллигенци, Советски ТIема Низий тIемахой, вай башха дика кагирхой!

Советски Союза Коммунистически партен Центральни Комитетои, СССР Лакхехьарча Совета Президиумои, СССР Министрий Советои дIайха моаршал хоатт Шуга хьахулача Кердача шерца!

Сийлен 1958 шу йистедоалаш латт. Халкъа дицлургдац из сийлен-доккха хIамаш карагIдаьнна шу хиларца. Низ болча социалистически промышленносто тIеххоачашъяьй паччахьалкхен план, болх бе йолаеннай низ бола керда заводаши шахташи, доменнии мартеновскии пишкаш, электростанцеши транспортни магистралаши. Кердача лагIа тIа яьннай дерригача халкъа социалистически яхь, хьаяьй хьалхара коммунистически къахьегама бригадаш. ЧIоагIа айлуш латт социалистически юрта боахам. Айденнад халкъа материальни а культурни а хьал.

Советски мехка Iилмеи техникеи хадданза дегIа а доагIа, тоа а лу керда гучадаьннаращцеи тохкамашцеи. Беррига прогрессивни нах гIадбугаш, космосе гIолла Лаьттана гонахьа го боахаш лел эггара йоккхагIа а технически дикагIа кийчъяь а йола советски кхоалагIа искусственни Лаьттан спутник. Вай Iилмахоша, инженераша, болхлоша тIа-тIа дукхагIа машарерча гIулакхашка дIайохийт атомни энерги, юкъе йоалаю радиоэлектроника, телемеханика, автоматика.

ДIадахача шера кхы а дукхагIа чIоагIделар социалистически лагера мехкашкарча халкъий сийлахь-доккха доттагIал, вежарашха йолча коммунистически болхлойи партей революционни барт-цхьоагIо. Машар а халкъаш кхерамах лораделга а чIоагIдара тIалостаяь йола Советски Союза деналереи инициативнии арахьара политика дерригача адамаша могаяь я, кхы а лакхагIа хьалъайдаьд цо дунен халкъашта юкъе вай социалистически Даьхен сий. ДIадахача шеро машара, демократен, социализман гIулакха керда, Iалаьмате дика коталонаш яьхар.

Деза мехкахой!

Кердача, 1959 шера чу доалаш латт вай. Семилетни план кхоачашъе дерригача халкъо лоаттабеча къовсама хьалхара шу хургда из. Беррига советски халкъ дог гIоздаьнна кийчлуш да коммунистически общество шерра хьалъяра йоккхача программага хьожаргйолча а из чIоагIъергйолча а Коммунистически партен XXI-гIча съездага. Гаргарча ворхI шера мехко кертера гIулакх чакхдоаккхаргда коммунизман материально-технически база юллача. ЛоархIам боллаш дегIабоагIаргба цун экономически оборонни низ. Цунца вай торо хургья советски халкъа материальни а духовни а хьашташ кхы а дизза гIеи масса оагIорахьареи кхоачашде. Кхы а сийрдагIа гучадаргда социализм толашагIа хиларах дола Iалаьмате доккхий гIулакхаш.

Коммунистически партеси Советски правительствоси дIахо йодача хана а хьадда къовсам лоаттабергба халкъашта юкъера машари доттагIали бахьан, тайп-тайпара общественни системаш машаре яхара, герзаш кийчдар сихделга соцадарна, атомнии водороднии герзаш дIадаккхара тIехьа. Советски нах дог тийша ба цу къовсаме машарани демократени низаш котдаргхиларах!

Кхы а низ болашагIа а хозагIа а хийла Советски Социалистически Республиканий Сийлахь-йоккха Союз — коммунизм хьалъеш бола мохк!

Кхы а чIоагIагIа хийла партени, правительствони, халкъеи цхьоагIо!

Кхы а айхагIа шоай мугIараш кхотадолда социалистически мехкий низ болча лагеро — машареи, демократени, социализмани тешшамерча чIоагIалено!

Шу дерригаш а, новкъостий, коммунизм хьалъераш, могаш маьрша, хIаравар ираз долаш хилар, къахьегаме, дешарца, дерригача вахарца а балхаца оаш доккхий толамаш дахар лов тхона!

Кердача шераца, кердача иразаца моаршал ду шуга деза новкъостий!

ССКП ЦЕНТРАЛЬНИ КОМИТЕТ СССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМ СССР МИНИСТРИЙ СОВЕТ

Российски Федерацена Ленина орден еннай

Деза ди дар Кремле 27 декабре. Кремлерча йоккхача двореце РСФСР-а Лакхехьарча Совета VI-ча сессен тIеххьарча заседане Iалаьмате дог гIоздаьнна гIулакх, а отташ республикана Ленина орден елар. Хов долча тайпара, Советски Союза Лакхера совгIат делар РСФСР-а юрта боахам дегIабоалабеш доккхий толамаш дахарах.

... Дийнахьа 3 сахьат даьннад, Кремлерча Йоккхача двореца зал хьалйизай депутаташеи дуккхача хьашашеи. Царна юкъе дукха ба ялат хьувкъийташ дакъа лаьцараш. Цар наькха тIа йоахк «серп и молот» яха дошо медалаш, орденаш, баьх дола лаьтташ карадерзадарах енна медалаш.

ДIаьхденна тIоараш тохарца депутаташеи дуккха болча хьашашеи тIаэц паччахьалкхен ложашка гучабаьнна новкъостий А. Б. Аристов, Л. И. Брежнев, К. Е. Ворошилов, Н. Г. Игнатов, А. И. Кириченко, Ф. Р Козлов, О. В. Куусинен, А. И. Микоян, Н А. Мухитдинов, М. А. Суслов, Е. А. Фурцева, Н. С. Хрущев, Н. М. Шверник, П. Н. Поспелов, А. Н. Косыгин, Д. С. Полянский.

Председателал деш волча РСФСР-а Лакхехьарча Совета Председатела депутата И. В. Горошкина къамаьл де дош лу СССР-а Лакхехьарча Совета Президиума секретара нов. М. П. Георгадзена. Цо Iодеш Российски Советски Федеративни Социалистически Республикан къахьегамхоша ялат, шекар доаккха свекла, юрта боахама кхыйола продукташ йоахилга лакхдеш доккхий толамаш дахарахи 1958 шера паччахьалкхенга 1 миллиарди 930 миллиони пуит ялат дохкарахи Российски Советски Федеративни Социалистически Республикана Ленина орден яларах дола СССР-а Лакхехьарча Совета Президиума Указ.

ТIоараш детт. Зала чурча наха тIоараш тох Россен юрта боахама къахьегамхоша яьккха къахьегама котало хоастаеш, цар тIоараш детт вай мехка юрта боахам чехкка лакхбе лаьрхIа йола хьаькъалцара политика кхоачашъю дукха езача партен Центральни Комитет, Советски правительство даькъала ювцаш.

Орден дIалуша доладу. Дворецa зала чу мел волчо, ура гIайтте тIоараш тох СССР-а Лакхехьарча Совета Президиума Председатела нов. К. Е. Ворошиловс Российски Федерацен викалашка доккха совгIат дIалуча хана. Ленина Орден дIаэц Президиума члени ССКП ЦК-а секретарь волча, ССКП ЦК-а РСФСР-а Бюрои Председатела заместитела нов. А. Б. Аристовс, ССКП ЦК-а Президиума члений кандитата, РСФСР-а Министрий Совета Председатела нов. Д. С. Полянске, РСФСР-а Лакхехьарча Совета Президиума Председатела нов. М. П. Тарасовс.

Новкъоста А. Б. Аристовс Владимир Ильич Ленина портрет тIадоалача цIеча бархата байракха тIа дIатIайол орден.

ДАЬКЪАЛ ХИЛДА ХЬО, 1959 ШУ!

1958 шу чакхдаьннад. Керда, 1959 шу тахан доладеннад. Вай, советски наьха, да керда шу долалуш дIадахача шера воашта карагIдийннача гIулакхий лоархIамбеш а кердача шера воашта хьалхашка латта декхараш белгалдоахаш а.

Тахан, кердача шера хьалхарча дийнахь, ала деза 1958 шу дика чакхдаьнна хилар. Iалаьмате доккхий гIулакхаш да цу шера советски наха карагIдаьннараш. Заводашка, фабрикашка, шахташка, рудникашка, мехкдаьттан промыслашка, гIишлонаш хьалъеча, колхозийи совхозийи кхашка — массанахьа а шерра социалистически яхь а йоаржаь, дийи бийсеи ца къовсаш къахьийгад миллионаш болча советски наха.

Зийхьа дейнадац советски наха хьийга къа. Доккхий толамаш даьхад вай Даьхено коммунизм хьалъеча. Дика дегIаенай промышленность, тоабеннаб юрта боахам, лакхъеннай культура, дерригача дунено а мукIарло деш доккхий толамаш даьхад советски Iилмано. Дуккхача предприятей, колхозий, совхозий коллективаша ханал хьалха кхоачашъяьй шоай производственни планаш. Царна юкъе ба шера лаьрхIа йола мехкдаьтта даккхара план ханал 32 ди хьалха, 1958 шера ноябрь бетта 29-ча дийнахьа, йистеяьккха Нохч-ГIалгIай болхлой классан хьалха латта отряд — нефтяникаш.

Сийлахь-йоккха Октябрьски революци хилалехьа тIехьадисача мехкашца лоархIаш хинна вай Даьхе Советски Iаьдал эттача укх 41 шера, арахецача промышленни продукцен дукхалга диллача, Европе хьалхара моттиги дунен тIа шоллагIа моттиги а лаьца дIаэттай. ХIанз а тIехьа Лаьттанна гобоахаш я советски Iилмахоша хьаяь кхоалагIа искусственни спутник, дунен тIа мел долчарел лакхагIеи чехкагIеи лел советски миха кемаш, болхбеш я атомни электростанцеш, кхоачашдеш латт гарггарча шерашка сага сих шура, даьтта, дулх дакнхарна Американ ВIашагIкхийттача Штаташта тIехьакхе аьнна дола лозунг.

Шерагара шерага тоалуш латт советски наьха хьал-торо, цар вахар. Дукха да Коммунистически партеси Советски Iаьдалои вай мехкарча болхлой, колхозниkий, интеллигенцен вахар тоадеш даь гIулакхаш. ХIара советски саго кхетадеш да вай мехкара нах тIехь-тIехьагIа дикагIа бахаш хилар.

Коммунистически партеси Советски правительствоси шоай арахьара политика массаза а кIоаргача хьаькъалца лелаеш хилар бахьан долаш, дунен халкъашта юкъе Iалаьмате лакха латт Советски Союза сий. Шоай беррига низ тIа а бахийта, машар чIоагIбе гIерташ йоахнача социалистически паччахьалкхенаша шоай хьалха латта отряд лоархI Советски Союза къахьегамхоех, хIаьта массаза а Советски Союза дунен халкъашта юкъерча политиканна тIехьа а я уж.

Тахан, кердача 1959 шера хьалхарча дийнахь, шоаш дIадахача шера баьча наькъага юхахьежача бIаргагу советски наха алхха цхьан шера шоашта мел доккхий гIулакхаш карагIдийннад, коммунизмага бодача наькъ тIа шоаш мел боккха гIа баьккхаб. Миллионаш бола советски нах тешаш ба кердача шера шоашта кхы а доккхагIа гIулакхаш карагIдаргхиларахи коммунизманна шоаш кхы а гарга гIоргхиларахи.

Советски наха шортта хургда кердача 1959 шера цар хьинар а, говзал а, хьаькъал а гучадоаккхаргдола гIулакхаш. Кастта хургйолча Советски Союза Коммунистически партен XXI съезда чIоагIъергйолча ворхI шера плано лургья царна дIахо бе безача балха программа. Коммунистически партен Центральни Комитетои Советски правительствоси гарггарча 15 шера лаьрхIа оттаяь халкъа боахама план вай мехка коммунизм хьалъяра экономически программа я. Цу планах де лаьрхIача балхий керттера дакъа чулоацаргда 1959 шера январь бетта Москве хьаеллача Коммунистически партен XXI съезде тIаэцаргйолча ворхI шера плано. 1959—1965 ворхI шера чIоаггIа дегIадоагIаргда советски экономикан дерригa доакъош, къаьстта теркам тIабохийтаргба вай цу шерашка еза-йоккха промышленность дегIайоалаярна. Дикка тоалургда цу шерашка советски наьха хьал-торо, цар вахар.

ХIанз укх сахьате советски нах шоай беррига теркам тIа а бахийта, XXI съезде новкъоста Н. С. Хрущевс ергйолча доклада тезисаш ювцаш боахк. Царна хов цу тезисашта тIарча хIара цифро гойтар гарггарча ворхI шера вай промышленносто дахьаргдола дегI, тоалургбола юрта боахам, лакхлуш латта культура, Iилма, искусство йолга. Плана цифраша гойт 1959—1965 шерашка хьалъергйола керда заводаш, фабрикаш, шахташ, промыслаш, самолеташ, комбайнаш, тракторaш, йоаккхаргйолча шурий, даьттан, дулха миллионаш центнераш.

Сага вахара, цун ираза мел эшаш дола хIама да Советски халкъо дег тIара къоабалъеш йолча ворхI шера плана тIа. Уж планаш чехкка кхоачашъе, цар лаьрхIа болх чакхбаккха кийчлуш ба советски нах. Советски наха хов шоай кхоане, шоай а шоай тIехьен а ираз, вахар шоай кара долга, цудухьа ба уж беррига шоай низ а уйла а тIаяхийта, партес шоашта хьалхашка оттаяь планаш кхоачашъеш.

Шоашта хьалхашка латта декхар дика кхетадеш баьхкаб советски нах, кердача шерага массайолча моттигашка шерра социалистически яхь а йоаржаеш, къахьегаш боахк вай мехкара болхлой, колхозникаш, интеллигенци. Царна юкъе ба Нохч-ГIалгIай республикера къахьегамхой а.

Областан партийни организацен хьалхленца, раьза а болаш, шоашта хьалхашка латта доккхий декхараш кхоачашдеш боахк вай республикера мехкдаьттан промыслай, нефтеперерабатывающи заводий, машин-наькъа болхлой, колхозникаш, совхозий болхлой, специалисташ. Шеко яц Нохч-ГIалгIай республикерча къахьегамхоша берригача советски нахаца цхьана 1959 шера керда доккхий толамаш доахаргхиларах.

Москвана керда нах чубаха цIенош, школаш, тикаш. кинотеатраш

Москвера хозача моттигашца лархIа езаш я керда хьалъяь гIишлонаш. 1958 шерах хилар советски столицанна реконструкци яра, москвичай вахара хьал-торо тоаяра этап. Цу шера хьалдаьд тIеханахьара хоза дола, чухьнахьара аьттув болаш дола дуккха керда нах чубаха цIенош. Уж цIенош хьалдаьд 1958 шера йоккхийча проспекташкеи магистралешкеи, къаьнача улицашкеи майданашкеи, города йистошкеи яьссача моттигашкеи. Чакхдаьннача шера хьалъяь строительни индустрен йоккхий предприятеш, дуккхача балхашта яь механизаци, гIишлош хьалъеш йоккхий блокаш лелаяр, гIишлонхой дог айденна хилар — цу дерригане а вIаштIехьадаьккхар цIенош хьалделга дарегIде, сихде, тоаде. ХIанз юккъера лаьрхIача Москве хIара денна хьалду 100 совгIа шиъ-кхоъ квартира йола цIенош.

Моссоветеи районни советийи строительни организацеша цIенош хьалдарца цхьана горьковчаний хьокхамах шерра даьржад укхаза предприятейи москвичейи шоай низаца цIенош хьалделга. Масала, Хьалхарча паччахьалкхен подшипникови завода болхлоша хьалдаьд кхоъ дуккха этажаш йола цIа, хIаьта «каучук» цIи йолча завода болхлошеи гIулакхебарашеи хьалдаьд бархI квартира йола цIа. ЦIенош хьалдеш ба Сталински водопроводни станцен болхлой а. Цар декхар оттадаьд гарггарча хана хIара болхло ший къаьстта квартира йолаш хилийта.

Специальни цIеношка а, хIаьта кердача нах чубахача цIеношка кIалхарча этажашка а хьайийлай чакхдаьннача 1958 шера 23 йоккхий промтоварни тика, цул совгIа дуккха продовольственнии промтоварнии гикаш хьайийлай реконструкци яьча къаьнача цIеношка а. Ленински проспектеи Руставели улицахи хьайийлача кердача торгови предприятешта юкъе я йоккхий универмагаш, хIаьта 5-ча Черемушкински улицах — когагIирс бохка тика а кхыраш а.

Москвичашта хьалъяьй керда больницаш, поликлиникаш, берий яслеш, библиотекаш, читальнеш.

Чакхдаьннача шера шоай наIараш хьайийлар кердача бархI кинотеатро, царех кхоъ—шера экран яраш да. ТIеххьарча хана хьалъяь яьннай шиъ йоккха культуран учреждени «Спутник», «Зенит». Царех цхьа кинотеатр 700 моттиг йолаш да, вож 800 моттиг йолаш да.

Москва къонлуш латт, тоалуш латт кердача цIеношца, тIаьшца, метро станцешца. Город тIехь-тIехьагIа хозагIа хул.

Сурта тIа: Щербаковски улицагIа дола керда нах чубаха цIенош.
Н. Грановскен сурт. ТАСС фотохроника.

Балхах ка йоалаш, керда шу ираз

Художника В. Лысковс дилла сурт.

4000 кг. шурий яккха лаьрхIад аз

Соахка аьхки, Казахстанера се цIаенача кхоалагIча дийнахьа «Ингушский» совхоза 4-ча отделенен шурий-товарни ферме балха яхар со. Цул хьалхагIа цIагIа доахан деттарал совгIа ферме болх баь яцар со. БоккхагIа болча говзача дояркашка сайна ца ховр дIа а хоатташ, махулла дикагIа болх Iомабе гIертар со.

Дукха ха ялалехьа доахан детта, цар хьалуш йола шура лархIа, цун хьоанал масса процент да ха, доаханна гIулакх де Iомаялар со.

Соахккехьа а балха планаш кхоачаш а еш, болх бе йолаялар со.

Сайна хайначох кхоачам а ца беш, хьайбаш леладара гIулакх дикагIа довзаш болча болхлошка хадданза хIамаш хет аз.

1958 шу долалуш, сайга из кхоачашдулургда а мотташ хIара Iаттагара 3000 кг. шурий яккха, декхар тIаийцар аз.

1958 шера 11 бетта хIара Iаттагара 3000 кг. шурий а яьккха, из декхар аз кхоачашдир. Атта дац иштта сийлахь декхар кхоачашде. Дукха къахьега деза укхаза.

ХIара денна, Iуйранна 4 сахьат даьлча балха хьа а яйя, дукхагIа йолча хана чу ца йодаш, сайриййна 8 сахьат даллалца ферме хул со. Доахан хьайш цIен а дийя, доакъар а дилле хий моладу аз. Доахан детталехьа шамараш мелача хица цIен а дийя, кулгаш хьийкхе кIаьд ду аз. Боккха лоархIам болаш да Iаттагара еррига а шура Iояккхар а.

ХIара денна айса лелабеча шийтт Iаттагара йоаккха шура дIаязъеш книжка да са.

Доахан дийттачул тIехьагIа, ха ца лоархIаш, хица а цул тIехьагIа шоткаца а цIен ду аз.

ЧIоагIа пайдане да зоотехникага дIа а хоатташ рационах доагIача тайпара доаханна тайп-тайпара доакъар телар а.

СОКП XXI-ча съезда сийна тIаийца социалистически декхараш кхоачаш а деш. дIадахача 1958-ча шера къахьегама доккхий толамаш

дахьад фермерча доярка ни. Муталиевас, Фаргиевас, Кортоевас, иштта кхыбараша.

Вай мехка коммунизм хьалъяра 7-шерара сийлен программа кхоачашъярна сай низ ца кхобеш къахьега а 1959 шера хIара беттача Iаттагара 4000 кг. шура яккха а лаьрхIад аз. Сайга а кхыболча **доярка**ша а из декхар кхоачашдулургда мотт сона.

ГАЛАЕВА Зина,
«Ингушский» совхоза 4-ча отделенен доярка

Партен доккхагIа дола совгIат

Вай мехка эсала говзалаш яц. Профессор, инженер, каменщик, тракторист е кхывар вале а Iа хьай болх дика безамца лелабой нака сий а дергда хьа, хье ираз долаш а хургва хьо. Со се доярка я, цох доаккхал деш а я, хIана аьлча, сайна из болх дукха безаш хиларах. Аз зоотехнически курс яьккхаяц, цхьабакъда хьайбашта Iунал де ховш-м я. Цхьа шуи ах шуи да со «Назрановски» совхоза Альтиевски отделене болх беш йола.

Фу гIулакх эш хьайбашта, даггара шура дукхагIа яккхарна? Цхьадараш дикагIа да, цхьадараш вогIа да, аьнна, доахан къоаста а ца деш, царна массанена цхьатарра йоакхо эш, дехкаш дола доакъар, хадданза цхьан тайпарадар ца а дехкаш, хувц-хувцаш дехка деза, хан-ханнахьа хий меладе а даим цIендеш леладе а деза.

Сога 22 етт ба Iунал деш. Шера йоагIа план аз кхоачашъяьй 24-гIча декабре, юкъера лаьрхIача хIара бетташ болча Iаттагара 110 процент шура а йоаккхаш. Цхьабакъда из кIезига я. Партен XXI-гIча съезда сийна кхы а дукхагIа шура яккха аьнна тIаийца декхар кхоачашдалцца сатем хургболаш яц со. Цудухьа хIанз берригa низ, берригa теркам тIабохийташ хьайбашта Iунал ду аз.

Партен XXI-гIча съезда сийна тIаийца декхар кхоачашдича, из хургда са партена доккхагIа дола совгIат.

БАРАХОЕВА Сидам,
доярка.

Тхоай декхараш кхоачашдергда оаха

ССКП XXI-гIа съезд тулъяра сийна дерригача советски халкъаца цхьана социалистически яхье а яьнна мехкдаьтта доаккхача тха бригадо болабаьб коммунистически къахьегама бригадан цIи яккхара къовсам.

Из къовсам дIаболабаьча дийнахьа денз мехкдаьтта даккхара план 100 процентал тIехкхоачаш ца еш ха хиннаяц. балха кхьдола хьокхамаш а дика да тха бригадан.

Барттайна, цхьанне шоллагIчоа новкъостал деш, хьинаре къахьегаш ба бригадан членаш, боккхагIа бола операторащ н.н. Калин П. В., Бычков Е. М., Крапивин Ф. И., Мамонтов А., Лукьянова А., замерщица н. Ионова Л., операторащ н.н. Дмитриенко Н., Захарченко М., Косяков С., Аксютенко В.

1958 шера оахоша даьхача толамех тоъам хилац тхона, кьахиннача 1959 шера — семилеткан хьалхарча шера тхоай деррига низаш тIадохийтаргда оаха оахош тIаийца лакхара декхараш сийленца кхоачашдарна.

ПАРАСОЧКИН В. В.,
«Горскнефта» НПУ 3-гIча бригадан бригадир.

Оаха дош деннад

Новкъоста Н. С. Хрущевс XXI-гIча партсъезде ергйолча доклада тезисаш ювцаш вай мехка халкъо коммунистически къахьегама бригадан членаш хила бокъонаш яха аьнна керда болам болабича, центральни ремонтно - механически завода хьалхарчарца коммунистически яхье яьлар тха комсомольско - кагирхой слесарийсборщикий бригада. 1958-гIча шера йоагIа план ханал хьалха, 19 декабре, кхоачаш а яь, цу хана денз 1959 шера йоагIача планах болх беш да тхо.

Партен XXI-гIча съезда сийна социалистически яхье а даьнна бетта МСП-2 яха кхо механизм вIашагIйолла езэча оаха йиъ йоллар. ХIара бетта йоагIа план юкъера лаьрхIача 250—300 процент кхоачаш йора оаха.

Коммунистически къахьегама бригадан членаш хила бокъо яккха аьнна тхо коммунистически яхье даьлча денз, тха бригадан хIара болхло, хьалха санна доацаш декхар шийна тIалаттилга ховш ва. Корта бохо малар ца молаш, бIеха хабар ца дувцаш, тхоайла вIаши барт тайна долаш. тхоай оамалаш кхы а дикагIа тоаеш да тхо.

Шера МСП-2 яха 48 механизм вIашагIъелла ца Iеш, тха слесарийсборщикий бригадо дош деннад 1959 шера 50 механизм вIашагIйолла. Из гIулакх тхоашта карагIдаргхиларах бIубенна да тхо.

З. ХАЛИУЛИН,
комсомольско-кагирхой бригадан бригадир.

Коммунистически къахьегама бригаде

«Коммунистически къахьегама бригада я укхаза болх беш» аьнна хоза тоадаь плакат да Грозненски химически завода 16-гIча цехе хьалтеха доаллаш. Цу бригадана керте латт комсомолец вола инженер Иван Давыдович Шевляков. Из заводе эггара хьалха коммунистически къахьегама бригада аьнна цIи яьккха смена я. Шоаш даьхача толамех тоъам а ца хулаш, болх беш я из коллектив.

Доккха декхараш да цу коллективо тIаийцараш: хIара бетта йола план тIехкхоачашъе, партен XXI-гIа съезд хьаелла ди тIакхоачаш 100 тонн бедал кхое, сменан хIара членага шиъ-кхоъ специальность Iомаяйта, хIаьта 6—7 шера чухь кIезига дийшарашка балха боллашехьа а юккъера школа чакхъяккха торо хилийта, иштта кхыдараш а. Коммунистически хьисапе болх бе а яха а лерхI бригадан коллективо.

Цу къонача сменас социалистически яхье а яьнна массехказза хьалхара моттиг яьккхай.

ХIанз из безаме болх беш йола коллектив коммунистически декхараш кхоачашдарна шоай берригa низ тIабахийта болх беш я. Шера йола план 20-гIча декабре 116 процент кхоачашъяьй цар. Цул совгIа паччахьалкхенна цхьа миллиони ах миллиони сома продукци яла лерхI цар.

Коммунистически хьисапе баха аьнна шоаш дош деннилга а ховш, смене берригаш а шоай кхетам лакхбарна дешаш ба. Декхараш тIаийцачул тIехьагIа Лидия Кучугурова 10-гIча классе деша яхай. Антонина Лекарева, Пелагея Колесникова, Николай Голов, Людмила Брыксина, Лидия Зинченко, Тамара Шепелева институте деша баха кийчлуш ба, Алексей Бачарников СОКП райкоме семинарски группе дешаш ва. Шевляков балха воллашехьа а института 4-гIча курсе дешаш ва.

Дика латт цига чоалхане балхаш довзара гIулакх. Цхьаккха болхло вац цига шиъ-кхоъ специальность йоацаш. Нн. Богарникови, Козлови Голови аппаратчикалла болх а беш, чоалхане балхаш Iома а даь, кхыйолча цехий аппаратчикий болх бе ховш ба. Цу сменацара берригa аппаратчикаш хIанз слесарни болх Iомабеш ба, дIахойодача хана слесара новкъостал а доацаш шоаш болх бергболаш. ХIара бетта цхьацца рационализаторски предложени балха юкъе йоалаю цу коллективо.

А. АЛИБЕКОВ.

Отделенен молотобойцаш

Шалински совхоза кхоалагIча отделене молотобойцалла болх беш ба Магомадов Салмани цун воI Абдурахьмани. ХIанз кастта хургйолча партен XXI-ча съезда, берригa советски къахьегамхой санна, дикачэ балха толамашца накъа баха гIерташ, шоай берригa низ тIабахийта болх беш ба уж. Доккха декхараш тIаийцад цар: тракторни бригадан деррига макхаш тоаде, бIаьсти кхашка балхаш доладалалехьа эшаш йолча машинашта ремонт е.

Шоаш тIайца декхараш кхоачашдеш хьавоагIа Салмани Абдурахьмани.

М. ТКАЧЕНКО.

Кердача шера кхы а лакхара толамаш доахаргда аз

1957-ча шера денз Надтеречни района «Горскнефта» НПУ шоллагIча методий цехе газосварщикал болх беш хьавоагIа со.

Коммунистически партен XXI-гIа съезд гулъярах болча соцамо дог гIоздаккхарца сайна доккхий социалистически декхараш тIа а ийца се ца кховеш къахьег аз. Айса дукха езаш хержа професси аз Iомаяьй Казахстане, Темир-тау яхача городе 1951-ча шера.

«Горскнефта» управлене со балха вахача хьалхарча дийнахь денз сона чIоагIа новкъостал деш хьабоагIа управленен кулгалхой, партийни профсоюзни организацеш, соца цхьана болх беш бола новкъостий а.

Со балха ваха 10 ди далалехьа чухьа гази, электричествои йолаш дика, паргIата ваха йиш йолаш квартир елар сона. Иштта кхы эшаш мел долча гIулакхашта новкъостал а ду сона масса хана. ХIара бетта-бетта болх бечара бIаь тума гаргга ахча доакх, из сона шортта тоъам болаш а да.

Са а соца болх беча болхлой а эггара хьалхара декхар да хий хьаувзача линешка а кхыча участкашка а хинна авари чехкагIа дIаяккхар. Ди а бийса а ца къовсаш барт тайна из болх оаха дика дIахьош ба.

ССКП XXI-ча съезда дукхал долхаш оаха тIаийца лакхара декхараш сийленца 115—120 процент кхоачашду тха цеха коллективо.

1958-ча шера аз сайна тIаийца декхараш хIара бетта-бетта 120—125 процент кхоачашдарах шозза совгIата лаьрхIа ахча деннад сона.

ДIадаха 1958-гIа шу дар советски наха вIалла дицлургдоаца дика шу, ворхI шерарча плана хьалхара шу кхы а дикагIа хургдолга хьахьокх ССКП XXI-ча съезде нов. Н. С. Хрущевс ергйолча доклада тезисаша.

Ш. ДУКАЕВ,

Сурта тIа: газосварщик Ш. Дукаев. Хий хьаувзаш йолча линешка хиннача аварен эшаш йола турбаш тедаш воал.

Г. КУПИНА сурт.

Керда шу—керда вахар

Шерагара шу массазза дала тоалуш латт советски наьха вахар. 1958-гIа шу советски халкъана къаьстта белгала шу дар. Цу шера Коммунистически партеси Советски правительствоси даьча дуккхача балхаша белгалдоалаш тоадаьд наьха вахар.

Къаьстта юрта боахама къахьегамхой чIоагIа паргIата баьхар ССКП ЦК февральски Пленумо даьча соцамаша.

ХIанз колхозий йиш я шоай доалахьа ерригa юрта боахама техника лелае. Цу гIулакхо денгара ди массазза дала тоабу колхоза боахам, колхозникий вахар.

Советски наьха вахара юкъе санна са а тха бригадерча къахьегамхой а вахара юкъе а хиннад 1958-ча шера дукха хувцамаш. Паччахьалкхено доккха новкъостал а деш, хьалдаьд паргIата баха йиш йолаш дика цIенош. Из а да вахара юкъе доккха совгIат.

Со 1958-ча шера хиннав «Назрановски» совхоза Экаж-Къонгий юртарча отделенен № 5 йолча тракторни бригадан бригадир. Тха бригадаца ва 13 тракторист. Аз трактористал а бригадирал а болх бу 10 шу совгIа ха я. Иштта болх бу 3—5 шу долаш, шоай специальность дукха езаш хьабоагIаш дукха трактористаш ба тха бригадаца.

1958-ча шера тха бригада тIа а дийна шийн ханнахьа чуийцар 1000 гектар совгIа ка бола ялат а гидуарг аш а. Ялат чуийца даьнначул тIехьагIа 200 гектар зябь аьхай 700 гектар гурахьа дIадуш дола ялат дIадийнад оаха.

ХIанз тIехьарча хана ССКП ЦК ноябрьски Пленума соцамаша дог гIоздаьккха тхоашта лакхара социалистически декхараш тIа а ийца сихденна ерригa тракторащ тоаеш доахк тхо. Тха бригада ССКП XXI-ча съезда сийна дош деннадар, керда шу долалуча денга ерригa тракторащ тоаяь яха, аьнна. Из дош оаха кхоачашдаьд сийленца. Тоае езаш хинна 8 трактор тоаяь йистеяьннай 31 декабре.

1959-ча шера хьалхарча денна денз бригада йолалургья юрта боахама машинаш тоае. Уж машинаш 20-ча январе тоаяь йистеяьха декхар тIаийцадар оаха. ССКП ЦК декабрьски пленума решенеш йийшачул тIехьагIа из ка 5—6 ди кхы а лоацъе аьнна лаьрхIад оаха.

Къаьстта тIехьарча хана коммунистически къахьегама бригадан цIи яккхара къовсам лоаттабеш хIара денна-денна тракторащ тоаеш 150—180 процент план кхоачашъеш хьабоагIа тха бригадацара берригa механизаторащ.

Бригадерча болхлошта юкъе белгалбаьнна дика къахьегаш ба трактористаш н.н. Евлоев Шаип, Сапралиев Мухажар, Гагиев Ахьмад, Торшхоев Ахьмад кхыбараш а.

Цул совгIа 1959-ча шера оаха массане а лаьрхIад шоллагIа специальность - комбайнерал Iомаде аьнна.

ССКП XXI-ча съезда тхоаш накъа долхаш, шийн ханнахьа бIаьсти дIадувш долча ялатийна берригa кхоачам кийча хилийта аьнна оаха тIаийца социалистически декхараш аз а бригадерча берригача къахьегамхоша а кхоачашдергхиларах шеко яц.

Йистедаьннад тхона вIалла дицлургдоаца 1958-гIа шу. Цул а дикагIа 1959-гIа шу хургхилар вайна гуш да хIанзехьа а.

А. ОЗДОЕВ,
«Назрановски» совхоза № 5 йолча тракторни бригадан бригадир.

Сурта тIа: «Назрановски» совхоза Экаж-къонгий юртарча отделенен № 5 йолча тракторни бригадан трактористаш. (Аьрдехьара аьттехьа). 1. Оздоев Аюп, 2. Торшхоев Ахьмад, 3. Евлоев Йоакъап, 4. Евлоев Шаип.

Г. Купина сурт.

Коммунистически яхье а баьнна

Советски Союза турпалхочун Смирнов Юре цIерахча «Крекинг» заводерча установкан коллективо коммунистически яхье а яьнна, керда декхараш тIаийцад. Цо дош деннад шера йоагIа план ханал хьалха кхоачаш а яь, планал совгIа кхы а 4 эзар тоннал дукхагIа мехкдаьттан продукташ яла, продуктай дикал лакхье, дIабода пар, хий, электроэнерги дикка кIезигъе. Установкан болхлоша лерхI 1959 шера керда шоллагIа говзалаш Iомае. Цул совгIа цар лаьрхIад хIара болхло юкъера-технически юкъереи дешар дийша хилийта, юкъарча балха юкъе дакъа лоацаш, эзделца болаш, дикагIа йола оамалаш лелаеш хила.

ХIанз шоаш денна дош кхоачашдеш ба уж. 1958 шера 17 декабре денз болабеннаб уж укх шера чотах болх бе. Технологически болх айбарна, балха юкъе автоматизаци йолаярна хьалха енначул совгIа кхы а 10,5 эзар тонн мехкдаьттан продукташ еннай установкан коллективо.

Коммунистически къахьегама бригадан хIара болхло шийн декхар довзаш, махулла балха овсарле айе гIерташ ва. Укх шера участкан технологаша 3.420 тонн пар, 25 тонн доагам, 123 эзар киловатт-сахьат электроэнерги, 522 эзар тонн хий кходаьд, 90 тонн мехкдаьттан продукташ а кхояьй. Участкан берригача болхлоша укх шера Даьхенна бенна пайда 134 эзар сом ба.

Заводе дуккха рационализаторащ ба. ДикагIчарех ба химик Родчинская Тамара, установкан начальник А. К. Кисель, оператор Бакланов, иштта кхыбараш а. Цар дикка лоархIаме дола керда хIамаш балха юкъе кхихьад.

Участкан коллективо чIоагIа теркам тIабохийташ леладу дешара гIулакх а. Сайриййна политехнически техникуме е школашка дешаш ба болхлой.

Установкан берригa болхлой, январь бетта хьаелларгйолча партен XXI-гIча съезда сийна кхы а шоай хьинар сов даьккха балхаш деш ба.

Ю. ПОВАЛЯЕВ.

Къахьегама толамашца керда шу дезду

Советски Союза Коммунистически партен XXI-гIча съезда сийна социалистически яхье яьннача «Горскнефта» НПУ коллективо декхар тIаийцадар шера йола мехкдаьтта даккхара план керда шу хьахила пхи ди хьалхагIа кхоачашъе, аьнна. Ше тIаийца декхар ханал хьалхагIа, сийленца кхоачашдир коллективо. Мехкдаьтта даккхара шера йола план ворхI ди хьалхагIа кхоачашъяьй.

Вай мехка социалистически къахьегама керда болам — коммунистически къахьегама бригадаш вIашагIъехкилга доладелча «Горскнефта» коллективо кхы а шерагIа йоаржайир социалистически яхь. Цу яхье хьалхле лелаю пхе бетта массазза а карара-кара тела ЦIе байракх лелаеча нов. Сиротенко Семен Моисеевич начальник волча энергомонтажни цехо. Шера баьча балхаца 100 эзар сом гаргга паччахьалкхен ахча кходаьд цеха коллективо.

Мехкдаьтта доаккхача бригадашта юкъе эггара дикагIа къахьегама хьокхамаш долаш я Нохч-ГIалгIай АССР-а Лакхехьарча Совета депутат нов. Филатов Иван Михайлович мастер вола бригада. Барттайнача цу бригадан коллектив дог айдаларца дезде йиш йолаш я керда, 1959 шу хьахилар. Планал совгIа дукхаезача Даьхенна 250 тонн мехкдаьтта даьккхад цо.

«Горскнефта» НПУ коллективо шоай ерригa эксплуатационни скважинаш телеуправлене тIа яьхай.

1959—1965 шерашка СССР-а халкъа боахам дегIабарна йола контрольни цифраш ювцаш новкъоста Н. С. Хрущевс ССКП XXI-ча съезде ергйолча докладо дог айдарца «Горскнефта» НПУ болхлойи гIулакхера нахи шоаш ца кхобеш къахьегаш ба кердача шера хьалхарча деношка денз шоаш тIаийца декхараш тIехкхоачашдарна.

Т. ТЕБОЕВ.

Озиев Салман.

КЕРДА ШУ

Керда шераш
ДоагIаш, долхаш,
ВIаштIехь-тIехьа ухаш латт.
Даьчун лераш
Юхеюташ,
Массаза уж дIаихад.

Нагахь цо даьр
Дика дале,
Цунна бекхам дика хул.
Ший низ кхобаьр,
МоллагI вале ,
Наьха безамах дIатул.

Вай советий
Халкъаш даим
Ирзе вахар тоадеш да.
Хоза хеташ,
Даьхен боахам
Тоабеш, лакхбеш дIагIоргда.

Шоаш хьийгаьча
Къих хьахинна
Беркат наха хоза хет,
Дог лаьттача
Диках кхийнна,
Нах кхыъ чIоагIагI хьалха гIерт.

Иштта, да вай
Даьхен вахар;
Иштта да советски халкъ,
Декхар да вай
Толам бахар,
Тоадеш, Даьхен гIоза хьал.

ДIадахача
Шера толам
Вай сий лакха доаккхаш ба.

Оттаьча
Планах кхоллам
Вай хьакара берзош ба.

Хьалхар-хьалха
Спутник хьан яьй,
Лаьттан гонахь боахаш го?
Эггар хьалха
Из вай кхеллай,
Хала дац из бIарга го.

Хьалхар-хьалха
Хьан даьд кема,
Атомо ше леладеш?
Iилман балха
Хьалхале-ма
ДIахо гIоргья, доал вай деш.

Пассажирий
Самолеташ
ЛакхагI, сихагI малаш лел?
Мохк тоаберий
Ка а йоалаш,
Наха хьокхамаш вай тел.

ХIара шера
Укх вай мехка
Дика мел дар керда кхолл,
Тоадеш шерра,
Хоздеш чехка
Халкъий вахар — вай дIадолх.

Ираз хьадеш
Йола пхьоалле,
Хьалкъал хьадухдувла хьаст,
Iилмаш кIоаргдеш
Я вай Даьхе,
Вай дегаш цо хоза хьоаст.

Мехка эшар
Дикча дас мо,
Даим вайна лоаттаду,
Даьхен бешар
Буъча сомо
Дегаш делийт, къон а ду.

Ираз кхоллаш,
Сийлахь Даьхе
Iац вай цаIаш Iалашдаь,
Дунен халкъаш,
Новкъа даьхе,
Дуг цо, дега дезар даь.

Цудухь деций
Лаьттан букъ тIа
Лакха латташ Даьхен сий?
Из цаI еций
Нийсач наькъ тIа
Наха сердал телаш ший?

Иштта йолча
Воай Даьхенна
Даькъал дийц вай керда шу,
Воаш дол-долча
Даьхен сийнна
Айдеш пелаш, долош шу:
«Сийлахь Даьхе
Даькъал хийла,
Халкъий вахар ирзе деш,
Чехка дегIа
Из ухийла,
Укх вай мехка сий лакхдеш!

Ираз долаш
Даькъал хилда
Вай советски адамаш!
Аьттув боалаш
Вай совдалда
Къахьегама толамаш!

Хьаькъал, говзал
ДегIадоагIаш,
Лакхлуш, дIахо гIолда вай!
Дегаш ловза,
Дела доалаш,
Ирза аьттув балба вай!»—

Вай Даьхенна
Хьалхле лелош
Дола доал партега да.
Цун ший сийнна
Къаьстта пелаш
Вай хьалгIайтта дIамаргда:

«Яхийл, сийлахь
Еза парти!
Даькъал хийла цун ЦК!
Из яхийла,
Йохош хоарцо,
МоастагIчунна ца луш ка,

Даим байракх
Лакха кхоабаш,
Халкъаш дугаш иразе,
Iуйре, сайре
Сийрда йоахаш,
Беркат, хайра
Мехка доахаш,
Вай дугаш коммунизме!

долаш даькъала хилда шун, новкъостий!

Даьхача толамех кхоачам хилац сона

1957 шера июнь бетта денз Назрановски совхозе токаралла болх беш ва со. Сона дукха езаш специальность я из. Эггара хьалха хала дар сона из болх бе, хIана аьлча, хьалха вагонни депо хиннав со болх беш. Цхьабакъда, сона чIоагIа новкъостал дир сай балха тIарча новкъосташа, къаьстта чIоагIа новкъостал дир сона совхоза инженера нов. Льяновс а комсомольски организацес а. Совхозе болх беш волча хана денз кхо ученик Iомаваьв аз. Са ученикаш, масала, Машенко Иван хIанз ше токаралла болх беш ва, дийнахь йола норма 150—180 процент кхоачашъеш. Аз айса дийнахьа йола норма 300 процент кхоачашъю. Укх шера балха юкъе шиъ рационализаторски предложени йоалаяй аз.

Дог раьза а долаш тIаийцар тха коллективо ССКП XXI-гIча съезде 1959—1965 шерашка СССР-а халкъа боахам дегIабоалабарна йолча контрольни цифрех нов. Н. С. Хрущевс ергйолча доклада тезисаш. Коммунистически яхье а даьнна, болх бе доладелар тхо коммунистически къахьегама бригада аьнна цIи яккхар духьа.

Дикача балхаца белгалвалараx совхоза дирекцес шозза ахчан премии ши благодарности еннай сона. Сай керттерча балхал совнагIа общественни болх а лелабу аз, совхоза центральни усадьбе комсомольски организацен секретарь а волаш.

Аз дош лу укх тIадоагIача шера кхы а дикагIа болх бе.

С. ТУМГОЕВ.

Сурта тIа: токарни станокаца трактораш тоаеча хана эшаш йола оатхалаш кийчъеш воалл.

Г. Купина сурт.

Къаьна механизатор

«Кавказ» яхача сельхозартела колхозникашта чIоагIа дукха веза механизатор вола Кирилл Павлович Малевин. Дукха ха я из механизатор вола. 1930 шера трактор лелае ховш вар из, хIаьта цул тIехьагIа кхо шу даьлча 3-ча класса шофер хилар. «Газ-АА» яха машина елар цунга болх бе.

Дукхача машинаш тIа болх беш хиннав Кирилл Павлович цу хана денз. Цхьабакъда, масса а йолча хана шиий машина дика лелаеш, шиийца болх бечарна дукха везаш, шиий йоккха балха товзал къонача болхлошта дIалуш хьавоагIа Малевин.

1953 шера колхоза правленес хьаийцар цIена машинаш. Шоай дикагIа волча шофера елар цар цIена машина. Капитальни ремонт а ца еш 103 эзар километр никъ баьб цун машино, массехк эзар тонн мухь а дIахьош. ХIаьта а цIена йолаш санна яр из.

Дахача шера колхоза правленес еннача цIенача машинаца 70 эзар километр никъ баьб цо ремонт йоацаш. Мелла хала ха латте а рейсе водар. Кирилл Павлович, хIаьта шиийна тIадилла деккхар тIехкхоачащдий цIа а воагIар. Чаркхий цхьан комплектаца 65 эзар километр никъ баьб цо, планах 40 эзар километр мара йоацача. Массехказза ахчан премии совгIаташи деннад цунна.

ХIанз Кирилл Павлович Малевин пенсе тIа вода. Цхьабакъда, болх ца беш Iе безам болаш вац из. — ЧIоагIа дукха деза сона нокхарий, — йоах Кирилл Павловича, — колхоза нокхарий леладергда аз.

П. ГАГИЕВ.

Теркам тIабахийтарга хьежжа

Укх ноябрь бетта со Альтиевски отделене болх бе енача хана сога леладе хьаденна Iасилгаш халла мара ураотталуш дацар. Иттанех кхоъ кулгашца хьалгIеттаде дезаш хулар. Iасилгий йоагIача бесса йоакхо еш саг вацар. Царна ца лоаттаду гIулакх сайна дайзача, Iасилгах чIоагIа къахийтар сона. Айса Iунал де уж хьаийцача денз, лаьрххIа сай болх дIаболабир аз. ХьалхагIа а из болх лелабаь, дика бовзаш яр со. Бера фу эш? Бера эшшар Iасилгашта а эш. Цудухьа аз царна хан-ханнахьа цар дуарпдола даа хIама лоаттадора: мел а йиийя керда хьаьккха цIена шура, тоъал йол, уж чудоахка моттигаш даим йIайхеи цIенеи хулийтар.

Шоашта тIабахийтача теркамга хьежжа тоацала доладелар Iасилгаш а. ХIанз сога да 19 Iасилг, Дийнахь-бус хIара Iасилга, планаца лаьрхIача, 500—600 грамм дулх тIаккхета деза. ХIаьта царна, со царга дика хьожаш хиларах, 780—850 грамм тIаккхет, цхьаннена 856 грамм а кхийттадар. Из а кIезига да. ХIана аьлча, аз дош деннадар XXI-гIча партсъезда сийна юкъера лаьрхIача хIара Iасилга дийнахь-бус тIаккхета дулх 900 граммага кхачийта аьнна. Съезд хьаелла ди хьатIаккхачалехьа из гIулакх сайна карагIдаргхиларах бIубенна я со. Соца отделене болх беш я са йоI Марем а. Цунна а кхычарна а сай говзал дIайовзийт аз.

ХIаьта 1959 шера кхы а дикагIа болх бе лерхIаш я со.

З. СЕЛЬМУРЗАЕВА,
IаьсийлеладархоI.

Доккха дакъа лоац нефтяникий рационализатораша

Паччахьалкхен ахча кходара гIулакха юкъе доккха дакъа лоац Нохч-ГIалгIай республикерча нефтяникаша. 1958 шера цар балха юкъе йихьача рационализаторски предложенеша итташ эзараш сомаш хиллал паччахьалкхен ахча кходе йиш хилийтар.

Цу гIулакхаца дика дакъа лоац мехкдаьтта чаккхдоаккхача заводашкарча болхлоша. 1958 шера цар балха юкъе йихьай 3 эзар гаргга рационализаторски предложени. Царех 700 предложени юкъейихьай Грознерча мехкдаьтта чаккхдоаккхача завода рационализатораша. 400 предложени гаргга кхаьчай мехкдаьтта чаккхдоаккхача Новогрозненски завода рационализаторашкара.

ХIанз вай республикерча мехкдаьтта чаккхдоаккхача промышленностен предприятешка 1500 гаргга рационализатор ва.

С. КЕРИМОВ.

ВЕДЗИЖЕВ Ахьмад

Керда шу

Керда, керда гIозле яхьаш
ДоагIа хIара керда шу,
Вайга кхайкаш, вайга яхаш:
— Вахар даькъал хилда шун!

ТIеххьар лийя дIайха моаршал,
Лоамах малх мо, къайла доал,
Керда толам, керда сердал
Мехка тийнна къаьна шу.

Мехко къувсаш хьа мел кхеллар
Историга цо дIалу.
— Хьажал,— яхаш,— ер я из лер,
Коммунизмага цо вуг.

Ше йоврг йолаш, сий доврг долаш,
Атта кхелла лер из яц.
ТIехьале йоккхий ергйолаш,
Цунна феса йита я.

ХIара ког Iо мел эттача,
Цу лера тIа хьагуш да,
Парте даим «хIа-хIа», аьлча —
МутIахь хинна хилар мохк.

Уллув-уллув, гаьна йоаццаш,
Маяк санна вайна гу,
Вай тIа дехаш, къаьгга йоагаш
Йола коммунизман цIи.

ХIара дено, хIара шеро
Коммунизмага вай дуг.
Цудухь беза лувза шерра,
Толамашка лувза ког.

Керда, керда гIозле яхьаш
ДоагIа хIара керда шу.
Коталоний долха шераш,
Историна вай дIалу.

Кердача шера — керда толамаш

Центробежни литье участке лоалаяь втулкашта аргIанна кепа тохаш яр бригада.

Центробежни литье еш йола метод «Красный молот» яхача заводе оттаяь дукха ха яц. Из метод толашагIа хилар да цу тайпара лоалаеш кепа етта хIамаш кхы теда ца езаш нийсеи дикеи хулаш хилар. Иштта хьаяь хIамаш тедача отделене яхьа ца езаш, духхьал механически цехашка йолх. Цул совнагIа дукха металл кходе а йиш хулийт цу методо.

Центробежни литьен балхо болхлошкара дIадех Iалаьмате нийса, сиха, дика болх белга.

— Теркалвелаш из дIара лакха, гIов-сибат долаш вола новкъост, — аьлар тхога втулкаш кепатохача моттиге хиннача болат лоаладеча цеха начальника нов. Поташниковс. — Барахоев Махьмад яха кокильщик ва из, башха дика болхло. МоллагIа а болх Iа цунна тIабиллача сихеи дикеи кхоачашбу цо из.

Мукъа ха нийсъеннача ханча хьоашал техар оаха Iумарий Махьмадаца.

1957 шера декабрь бетта вера Барахоев «Красный молот» заводе балха. Цул хьалхагIа дукха болх баьб цо Караганде кIор боаккхача шахте. Болх дика булора, дикагIча болхлошца лоархIаш хиннав Махьмад. Цудухьа тIехдика къахьегар бахьан долаш «Сийдола шахтер», аьнна звани еннай цунна.

— Укхаза болат лоаладеш оатхалаш еча цехе а бу цо иштта цIена болх. Барт тайна бригада я, тайп-тайпарча къамех латта цар бригада. Дукха беза Барахоевна къахьегам; нормаш массаза а кхоачаш а тIехкхоачаш а ю. — Цхьабакъда цхьа гIулакх дика дац тхо долча — йоах Махьмада, — сейце латташ ха йоаккх оаха каст-каста. Материалаш во тел тхога хьачу.

Кердача шера ловш дола хIамаш дувцаш къамаьлаш доладелар тха. Iумара Махьмада аьлар:—Ерригача цеха коллектива хеттар аргда аз, нагахьа санна кердача шера хьалхарча деношка денз тхо сеца латтаргдоацаш, керттера дикагIа йола материалаш ханнахьа цеха лоаттаяр ловш хилар дIаоале.

— ХIаьта аз айса де лаьрхIар гр да: керда дешара шу дIа ма доладелинге а сай юкъара образовани лакхъе хьожаргва со, сайрийнарча школе деша гIоргва.

И. МАЙОРОВ.

СУРТА ТIА: кокильщик Барахоев Махьмад ший болх беш воал.

И. Плиева сурт.

Дага лаьттар кхоачаш хул

13 шу даьнна дар са 1954 шера Алма-Ата духовой оркестре со дIа ийцача хана. Массане а оалар сога дIахо музыкальни товзал лакхъе са йоккхий торонаш я аьле. Бакъда атта-м дацар общеобразовательни школе деша а вагIаш оркестрера гIулакх дизза дIадахьа.

Иштта йисте яьккхар аз общеобразовательни школан 9 класс, цхьабакъда, масса хана а кертачура дIа ца йоалаш хиннараш-м музыках, искусствох йола уйлаш яр.

ХIаьта хьдда лаьрхIар аз дIахо музыкальни образовани лакхъе, цу шера (1956 шера) Алма-Атински музыкальни училище деша а ваха. Музыкальни дешара 7 класс яккханза вар дIаэцацар цига. Со-м цхьаккха класс яьккха а вацар. Цудухьа, сона фу хов хьажа, са музыкага ладувгIа раьза бацар училищен хьалхле лелаераш. Бакъда чIоагIа аз дехар дича сога ладийгIар, хIаьта училищен хьалхарча курсе со дIаэцара духьал саг а хиланзар.

Иштта волавелар со композиторски отделенен хьалхарча курсе деша. Фортепиано я дукха а езаш аз дукхагIа лелаю музыкальни инструмент.

1957 шера Даьй мехка цIа а вена Грознерча музыкальни училище шоллагIча курсе деша волавелар со. Бакъда кастта цамогаш а хинна академически отпуске ваха вийзар са. ХIаьта, а сай музыкальни говзал лакхъяра тIехьа къа ца хьийгача-м Iе валанзар со.

Дукха ха йоацаш НГIАССР культуран Министерствос могаяьй аз фортопиана язъяь прелюдии, Лермонтова текстах язъяь «Сосна» яха романси, Безымянски текстах язъяь «Дика яр тоаеннача тха беша» («Хорошо у нас в саду») яха иллии.

ХIанз фортепиана (оркестраца) концерт кийчдеш ва со, хIаьта нохч-гIалгIай темаех массехк фортепианни пьесаш язъе волавеннав. ДIахо музыкальни говзал лакххийра сона доккха новкъостал ду Казахски ССР искусствон заслуженни деятель волча доцента нов. Л. М. Шаргородскийс. ХIанз сона урокаш телаш ва из.

Музыкальни училища йистеяккхарга ца хьежаш консерваторен композиторски отделене деша ваха кийчлуш ва со хIанз. Из кхоачащде торонаш а я са.

А. ШАХБУЛАТОВ,
музыкальни училищен шоллагIча курса дешархо.

Хашагульгов Махьмад

Да хьо Маьрша — тха къона шу

Йисте даьнна
Е къаьна шу,
Машар, беркат
Денна дода.
Бакъда доагIа
Тха къона шу,
Торо дукхагI
Йолаш доагIа!
Марша гIолда,
Хьо къаьна шу,
Доккха гIулакх
Даь хьо дода!
Да хьо маьрша,
Тха къона шу,
Машар чIоагIбеш
Беркат дебош!

Вагонникаша дика къахьег

Грознерча вагонни депон промывочно - пропарочни цеха болхлой Москва-Сортировочни депон коллективо доладаьр хьал а лаьца, коммунистически яхье а баьнна дика къахьегама толамаш доахаш боахк. Цистернаш цIенъеча дикача балхаца белгалъяьннай мастера нов. Смелов Федора смена. Цун смено цистернаш кийчъеш ноябрь беттара план 140 процент кхоачашйир. ХIанз цеха болхлой кхы а дикагIа коталонаш йоахаш боахк. В Кобловси, П. Урсовси шоашта сменах йоагIа нормаш 300 процент кхоачашъю. Шиппа норма йоах н.н. Магомадовси, Идрисовси, иштта кхыбарашеи.

План 300 процент кхоачашъю

Дика коллектив я Грознерча центральни ремонтно - механически завода глубинни насосий цехе болх беш яр. Цхьан цIагIара дезал санна бартт тайна, вIаши тIера болаш балхаш деш боахк эрсий, нохчий, украинцаш, кхыбараш. Цхьа шуи ах шуи да со а царна юкъе слесара болх беш вола. Цкъаза балха тIа холонаш хьалхашка увтташ а моттигаш нийслу. Эшшача хана сона новкъостал де кийчча ба слесараш Логачеви Лазуренкои. ХIанз завода цехий коллективаш коммунистически къахьегама яхье а яьнна кхы а дикагIа толамаш доахаш я. Царел тIехьа ца вусаш сменах йоагIа нормаш 260—300 процент кхоачашъеш болх беш ва со а.

И. МУНКАЕВ, слесарь.

ДоттагIлено вIашагIтехар уж

Пединститута студенташа шоаш лелаю шоай общежите. Мотт Iобуллилга, хьалбоаккхилга, цIагIа нув хьоккхилга, улгаш дулилга — долла хIама шоаш ду студенташа. Бутт кхоачаш а бац из дика гIулакх студенташа доладаь, цхьабакъда, хIанзехьа а тучабаьннаб цу хьакъехьа дикагIбараш. Иштта № 16 йола цIа эггара дикагIа лоархIаш да. Цу чу бах тайп-тайпарча къамах бола, тайп-тайпарча курсашкара кагий нах — Дахкильгов ИбрахIим, Котиев Хьусейн (II курс, гIалгIай отделени). Давыдов Яков, (историко-филологически факультета, IV курс) Оганесян Сергей (II курс, историко-филологически факультет), Тайп-тайпарча къамех бола уж кагий нах ца ховш вIашагIкхийтта бац, ужаш тешшаме доттагIий ба. Барттайнеи хозеи бах уж. Цар цIа массаз а цIена, цхьалха даьккха хул. Цудухьа цар цIагIа деша а салаIа а чIоагIа безаме да.

Тхо дIачудаьннача хана уж кагий нах чуийнна истола гонахьа гул а бенна цхьа болх беш боахкар. Цар кийчдер хиннадар общежите арахецаш дола сатирически пенгазет «Крокодил». Уж виъе новкъост редколлеген членаш ба. Давыдов — редактор ва, И. Дахкильгов — художник ва С. Оганесян — поэт ва хIаьта Котиев Хьусейн — технически редактор ва.

Сурта тIа: № 16 йолча цIагIа баха студенташ (аьрдехьара аьттехьа) С. Огенесян, Хь. Котиев, Я. Давыдов. И. Дахкильгов «Крокодила» аргIан номер арахеца кийчдеш боахк.

I. Усманова текст,
И. Плиева сурт.

Аз лийрхIар кхоачаш хулаш латт

Эггара хьалха искусство сона езаелар хIанзчул итт шу хьалха, кхоалагIча классе со дешаш волча хана. Бакъдар аьлча, из «искусство» яха дош цу хана фуд ховш-м вацар со. Тхоай школе вIашагIтехача художественни самодеятельносте дакъа лоацаш вар со. ЧIоагIа доккхал дора аз тха хьехархочо сай оаз дика я аьлча. Цкъаза, концерте, аз илли даьккхача бераша чIоагIа тIоараш техча, се бокъонца артист волаш санна хеталора сона.

Цу хана денз цIаккха а хьакъаьставац со иллех. Классера классе воалаш, тIехь-тIехьагIа говзал лакхйоалаш хьавера со. Дикка тIо дир сона художественни самодеятельносто. Цхьабакъда самодеятельносто луш дар кIезига долга гучадоалар сона тIехь-тIехьагIа. Иштта кхаьчар со Нохч-ГIалгIай пачхьалкхен иллейи халхарийи ансамбле.

Циггача хайра сона сай оаз тоаяр духьа сай дукха къахьега дезилга. Артиста шиий оаз лелае харал совгIа шиий дегI леладе, эшшача бесса юхьмарий сибат хувца ха деза. Цу хьакъехьа доккха тIо дир сона ансамблен художественни кулгалхочо А. М. Халебскес. ХьалхагIа хора юкъе мара иллеш ца доахаш со хиннавале, тIехьагIа айса цаI волаш а (сольни номера) доахар аз иллеш. Иштта укх шера аьхки нохч-ГIалгIай иллейи халхарийи ансамбль Украине гастролешка йолча хана се цаI волаш даьхар аз иллеш.

ТIехь-тIехьагIа кIоаргагIа кхетабора аз айса доахача иллей лоархIам, лакхбувлар бехктокхам.

Iалаьмате чIоагIа дог тIоздаьлар са укх шера Ленинградски театральни институте се дIаийцача. Театральни институте деша ховлга сона массаз а дагалаьттар дар. Цхьабакъда со гIадвахарга хьежжа дукха холонаш а духьалъэйттар сона. Из дар со воддашехьа а II курсе ваха везаш хиларах. Соахка цигача деша бахача нохчехи гIалгIаехи цхьаьцца бахьанаш оттарах 6 саг дIакъаьставар. Цудухьа из группа хьаккхоачашъе (хьалхагIа конкурс а хинна) цигача хьожаваьвар 6 саг. Царна юкъе со а вар.

ХIанз со I курса программах кхычарна тIехьакхе везаш а ва, хIаьта, II курса программах кхычарца деша дезаш а ва. Хала-м да. Цхьабакъда хье нийсача, иразерча наькъа тIа хилча холонаш вIалла теркалъе а езий! ТIехь-тIехьагIа гучайоал сона чоалхане актера говзал. Аз лийрхIар кхоачашхулаш латт.

М. ДАКИЕВ,
Ленинградски театральни института актерски отделенен II курса студент.

Баркал шоана, тха хьехархой

Дукха ха яр сона хьехархочун болх безабенна, из Iомабе гIерташ со вола. Соахка, Даьй мехка Ачхой-Мартановски районерча ШаIми-юрта, тхо цIадаьхкача эггара хьалха аз теркал дир юхаметтаоттаеш латтача республикана. Нохч-ГIалгIай къаман культура юхаметтаоттаеча хьехархой чIоагIа эшаш хилар. ТIаккха хьдда лаьрхIар аз хьехархочун говзал Iомае.

МоллагIа дале а кара лаьца гIулакх хьона дезаш хилар пайда бацкха, нагахьа санна из дизза кхоачашде дика толамаш даха низ кхоачаш хьо ца хуле. Бакъда са а соцарча новкъостий а дика вIаштIехьа доал дика деша а дика общественни болх бе а.

Доккха новкъостал ду тхона училищан хьехархой коллективо, духхьал специальни предметаш хьехарал совгIа, зIамигача сага, къоначa хьехархочоа эшаш дола гIулакхаш хьехаш а. Цу хьакъехьа къаьстта боккха болх лелабу тхоца тхона эрсий мотти литературеи хьехача Ападиако Мария Ираклиевнас.

Цудухьа, тахан керда шу долалуча дийнахьа, сайгара а тха ерригача группан цIерах а дIахо кхы а дикагIа, могаш маьрша а болаш, тха хьехархоша доккхагIа толамаш дахар лов сона.

А. АСТАМИРОВ,
педучилища 2-гIча курса студент.

Керда шу даькъала хилда шун, новкъостий

Керда шу, ма хоза хет-кха дуккха даь дика хIамаш а долаш хьона накъа воагIаш хилча! ДIадаха шу цхьацца шиий лераш юхе ца юташ даха дац студентий вахаре а. Къаьстта дог гIоза доакх нохч-гIалгIай студентий коллектив шеръяларо — кхо-диъ шу даьлча дуккха нохчийи гIалгIайи педагогически кадраш арахецаргья тха институто.

ДIадахача шера вIашагIъелла тха студентий ансамбль студенташа даь ца Iеш берригача Грознерча кагирхоша а сий деш я. ДIахо артистий говзал лакхъеш ба ансамбле дакъа лоацаш бола студенташ С. Дукузов, З. Хамидова, З. Чантиева, Х. Котиев, Р. Саламова, И. Дахкильгов иштта кхыбарш а.

Тахан, керда шу долалуча дийнахьа сай новкъосташка моаршал дала безам ба са, хIаьта тайп-тайпарча къамах болча студенташта юкъера доттагIал чIоагI а луш, дIахо дешара а общественни балха а дикагIа толамаш дахар лов сона тха студентий ерригача коллективо.

В. НАСАРДИЕВ,
пединститута истфилфака IV курса студент.

Гуноев Iумарий бригадера механизатораш

Дукха тайп-тайпара юрта боахама машинаш, автомобилаш, трактораш яр «Ингушский» совхоза коа тIа. Иштта механизатораш а бар укхаза шо-шоай машинашта гонахьа хьувзаш, уж тоаеш а царга хьожаш а.

Шоаш болх бешшехьа а шоайла къамаьлаш деш а белабенна а бар механизатораш. Дика хьахозар коа йоаллача механически мастерске деш дола таташ а.

Контора юххе «Рекорд» яха прицеп тоаеш а вIашагIйоллаш а воаллар къона 3 механизатор, хIаьта царга къамаьл деш юккъерча диззача дегIара, хьатаро бос бола зIамига саг латтар. Конторе дIачу ца а доллхаш царна дIатIадахар тхо.

Къонача механизаторашка къамаьл деш лаьттача зIамигача сагага, малагIча отделенера да шо а ремонт яь дала доахкий шо а аьнна, хьаттар оаха. Шоаш 4-ча отделенера хилар а итт тракторах ворхI трактор тоаяь яьнна хилар а, шоай бригаде тоаяь яланза юрта боахама машинаш дукха ца хилар а хьадийцар цо.

Ше малав хар тхона дийзачул тIехьагIа, ше тракторни бригада бригадир хилар хьахайтар зIамигача саго. Бакъда шиий тайпан цIи хьаланзар цо.

Ераш болх беш боахкараш дIабовзийтача бакъахьа ба аккхарна аьлча санна, кагийча нахагахьа дIа а вийрза, укх кагийча наха болх дика барах ремонта дикка аттача даьннад тхо яхаш, къамаьл дора бригадира. Ераш ба, аьлар цо, къона трактористаш Цонтроев Махарадзе, Алероев Ризван, Гуноев Хасмахьмад.

Эггара тIехьарча трактористa цIи яьккхачул тIехьагIа тхона дагавехар укх совхозе болх беш вола цIи хеза тракторист, Нохч-ГIалгIай АССР Лаккхехьарча Совета депутат Гуноев Iумар. Гуноев Iумарий воша-м вац из аьнна, оаха хьаьттача, вела а къежа, «вац дахьра цун воша-м даь вешиий воI ва-кха», аьлар бригадира.

ТIаккха хайра тхона тхоашца къамаьл дер нов. Гуноев Iумар волга. Ремонта хьакъехьа дола къамаьл дIахо оаха доладича, Iумарас хьахайтар цу доккхача коа тIа трактораши юрта боахама машинаши тоаеш кхы а шиий бригадацара болхлой хилар.

— Ремонт йолаеннача хана денз тха кхыча балхех мукъа мел вола механизатор укх коа а тхой отделенен коа а, юртбоахама техника тоаеш, цхьацца балхаш деш ба — йоахар Гуноевс.

Ше хьалха а ваьнна, ремонт еш боахка шиий механизатораш болча дигар тхо Iумарас. Квадратно-гнездови хьисапе хьажкIаш дIаювш йола селкa тоаеш воаллача механизатора дIатIадахар тхо.

Ер ва тха гурахьа ялат чуэцаш дика болх барах совгIата Нохч-ГIалгIай АССР Лаккхехьарча Совета Сийлен грамота енна цIи хеза комбайнер Алероев Iаьла, аьнна хьавовзийтар цо тхона механизатор. Ялат чуийцачул тIехьагIа тайп-тайпара балхаш деш хиннав трактористa а, комбайнера а, механика а говзалаш йола механизатор нов. Алероев Iаьла яхаш, къамаьл дора бригадира.

Цул тIехьагIа механически мастерске дигар тхо нов. Гуноевс. МиIанге шо-шоай трактораш тоаеш механизатораш боахкар укхаза. Са «интернационал» йоал укхаза аьнна бегаш а баь, шиий бригадацара «Беларусь» яха трактор тоаеш воалла къона шиий механизатор, комсомольцаш н.н. Коттоев Iаьлеи Мордачев Ивани хьахьекхар тхога Iумарас. Эрсий меттала шоайла къамаьл а деш, барттайна, чуйнна болх беш боахкар къона комсомольцаш. Шин къамах хьабаьнна уж бале а, уйлаши гIулакхаши цаIаш дар цар. Маца даргда шо «Белорусь» тоаяь аьнна шийга хьаьттача, нов. Мордачевс аьлар: «Тахани кхоанеи болх бича даргда тхо».

Ерригача техника ремонт яь маца даргда шо аьнна хьаттар оаха Iумарийга.

— Тхона мел эша кхоачам хиннабаларе-м хIанзехьа а даьнна хургдар тхо, хIаьта а ССКП XXI-ча съезда сийна тIаийца социалистически декхараш кхоачаш а деш, 15-ча январе ерригa юртбоахама машинаш тоаяь даргда тхо — аьлар нов. Гуноев Iумарас.

Тхога бехк ма баккхалаш а аьнна, шиий механизатораш болча дIавахар Iумар.

Iумарий Iадика а йиiца, тхо контора йолча оагIорахьа дIадоладелча конторера хьаара воагIаш дукха ха йоацаш отделенешкара цIавена керттера инженер нов. Мамилов кхийтар тхох.

Ремонт ярна эшаш йола оатхалаш шийга хьоайича, ханнахьа уж оатхалаш шоашка хьа ца кхачар а, хIанз а кхоачамбалла уж ца хилар а дийцар нов. Мамиловс.

— Кастта ремонт ярна эшаш бола кхоачам хьа а, эцаргба, 31 тракторах тоаянза йиса 7 трактор а кхыйола юртбоахама машинаш а тоа а ергъя оаха, — йоахар керттерча инженера.

ССКП XXI съезд хьаеллача деношка совхозо ерригa ремонт йистейоаккхаргья, яха къамаьл дир нов. Мамиловс.

Гуноев Iумар волчахьа дIа а вирза «Iумарий бригада-м хьалхагIа йистеяргья тха» аьлар цо.

ГАЛАЕВ Хь.

Паччахьалкхен Нохч-ГIалгIай драматически театр хьадийлар!

Доккха цIей хилар ерригача вай республикан къахьегамхошта 27-гIча декабре: цу дийнахьа хьадийлар болх ца беш дукха ха яьккхачул тIехьагIа нохч-гIалгIай драматически театр. Доккха совгIат хилар цунах зрителашта кердача 1959 шера.

Эггара хьалха театра творчески коллективо Х. Ошаев язъяь «Асланбек Шерипов» цIи йола спектакль оттайир. ЧIоагIа безаме тIаийцар зрителаша нохчий турпалхочох йола из спектакль. Из чоалхане произведени дика оттаьй кердача театра коллективо. Къаьстта дукха безабелар зрителашта А. Шерипова роль ловзаяь къона артист С. Гулиев. НГIАССР-а халкъан артисташ Я. Зубайраев, М. Бадуев. НГIАССР-а заслуженни артисташ Т. Алиева, А. Хамидов, хIаьта артисташ С. Ильясов, Б. Акиев, Х. Мусаев кхыбараш а.

Нохч-ГIалгIай къаман театр юхаметтаоттадарца цун творчески коллективага моаршал хатта баьхкабар республикан дукхахача партийни, советски, профсоюзни, комсомольски организацей, культуран Министерствон учреждений викалаш. ССКП Нохч-ГIалгIай обкомеи НГIАССР-а Министрий Советеи цIерах театра коллективага моаршал хьаттар ССКП Нохч-ГIалгIай обкома секретаро нов. М. К. Фоменкос. Ший моаршаллен къамаьл чакхдоалаш нов. М. К. Фоменкос аьлар театра болхлошка:

— Деза новкъостий! Оаш шоай творчество тамашийна говзал а хьаькъал а долаш хиннача театральни деятела К. С. Станиславске системах лелаяр лов сона. Оаш сиьлахьбоккхача артистий Мочаловеи Каратыгинеи, Щукинеи Щепкинеи, Ермоловайи Яблочкинайи, хIаьта дикагIча советски артистийи прогрессивни традицеш дIахо яхьар лов сона.

Театра коллективага моаршал хаьттар ССКП Грозненски горкома секретаро нов. Симарзина, ВЛКСМ-а Нохч-ГIалгIай обкома секретаро нов. Дидиговс, просвещенен болхлой Профсоюза обкома председатела нов Лагутина, культуран Министро нов. Татаевс, дукхахача кхыбараша а. Кердача театра коллективага моаршал хаьттар М. Ю. Лермонтова цIерах долча эрсий драматически театра болхлоша а.

Цу моаршалашта жоп луш къамаьл дир театра директора НГIАССР-а заслуженни артиста А. Хамидовс. Театра ерригача коллектива цIерах дош делар цо, нохч-гIалгIай къаман театра болхлоша шоай искусство Коммунистически партес дIа ма деххара цIенеи лакхача боарамахи лелаергхиларах.

Сурта тIа: «Асланбек Шерипов» цIи йолча спектаклера сцена. Лоаман юрта къеча сага Джамбулата коа. (Аьрдехьара аьттехьа) А. Шерипови (арт. Гулиев), Н. Гикалои (арт. С. Ильясов) А. Носови (арт. Б. Акиев) ерригача Нохч-ГIалгIайче восстани гIоттаяра дош дувцаш боахк.

П. КАТАКОВА сурт.

Хьайбай продукташ дукхагIа яха

Нов. Н. С. Хрущевс ССКП XXI-ча съезде ергйолча доклада тезисаш тIа белгалдоаккх хьайбай продукташ дукхагIа яхари доахан дебадари.

Уж сий дола декхараш кхоачашдарна доккха дакъа лоацаш ба МагIалбикерча «Кавказ» яхача колхоза колхозникаш. Доккха декхараш да цу колхоза колхозникашта хьалхашка латтараш. Колхозо 1965 шера 2600 центнер дулх, 16200 центнер шура, 425 эзар фуаш дала деза.

Уж декхараш кхоачащде йиш я цу колхоза къахьегамхой.

ВорхI шерарча плана тIеххьарча шера колхозе хургда 800 бежани 10 эзар совгIа жаи. Цо лургда 24 эзар центнер шура, (вешта аьлча, укх шера енначул 2,8-за дукхагIа), 55 тонна диткъа тха. Оалхазараш леладеча фермера цхьа миллион гаргга фуаш гулдергда.

Колхозо дукха хьайбаш леладе лаьрхIандаь севооборотах йола план хувца еза, хьувкъаш йола баьцаш дукхагIа дIае еза. Шера пхи эзар тоннага кхаччалца йол кийчъе еза (3000 тонн дIайийнача баьцех а кийчъеш).

ЧIоагIа эшаш я хIанз вай Нохч-ГIалгIайче комбикормаш кийчъергйола завод. Комбикорм хиланза яргьяц кхувш доагIача хьайбашта, къаьстта коа тIарча оалхазарашта. Ялат чуийцачул тIехьагIа дукха юхеюс отходаш. Ужжамо йола отходаш комбикорм ярна заводе дIаяла йиш яр цу колхоза.

П. ГАГИЕВ.

Дика аьшка пхьараш

«Красный молот» завода аьшка пхьарий цеха коллектив ерригача 1958-гIча шера хIара бетта йоагIа план тIеххкхоачашъеш хьенай. Дерригa хьинар, берригa низ тIабохийташ бир цар болх Октябра 41 шу дузача ден сийна. Цудухьа заводской профсоюзни комитета Пленуме аьшка пхьарий коллектив дикагIа я, аьнна белгалъяьккхар. Царна елар дIа-юха тела ЦIе Байракхи Сийлен грамотеи. Цхьабакъда, даьхача толамех кхоачам хулаш бац болхлой. Пленуме дIа-юха тела ЦIе Байракх хьаэцаш, кхы а доккхагIа дола декхараш тIайийцар цар. ХIанз уж декхараш сийленца кхоачащдеш боахк болхлой. Аьшка пхьарий цехе цхьа бригада яц сменах йоагIа норма кхоачаш ца еш. Цеха коллектива юкъе дикагIа лоархIаш я аьшка пхьарий н.н. Шовловеи, Бехтереи, Ярынинеи бригадаш.

«Кузнец» яхача завода газета тIа хиннача тIахьехама жоп а луш, газорезчикаша хIара денна 150 втулка хоадае езача 155—160 втулка хоадаю.

Москва — Сортировочни депон коллективо доладаь сийлен гIулакх хьал а лаьца, хьалхарчарца коммунистически яхье яьлар аьшка пхьарийи прессовщикийи бригадаш.

Кхы а чIоагIагIа дог гIоздаларца йийцар аьшка пхьарий коллективо ССКП ЦК декабрьски Пленума материалаш. Декабрь бетта план 27-гIча дийнахьа 103 процент кхоачашйир цар. 28 декабре денз 1959-гIча шера лаьрхIа балхаш деш я коллектив.

Партен XXI-тIча съезда сийна январь бетта йоагIа план съезд хьаелла ди тIакхачалехьа кхоачашъе дош деннад аьшка пхьарий цеха коллективо. Из декхар цунга кхоачаш а дулургда.

А. ДЗОРТОВ.

Кхы а хьинаре къахьегаргда оаха 1959-ча шера

ССКП XXI-ча съезда сийна коммунистически къахьегама коллектива цIи яккхара доладаь дика гIулакхаш хьал а лаьца, лакхара социалистически декхараш тIа а ийца, уж сийленца кхоачашдеш хьайоагIа Надтеречни района «Горскнефта» НПУ мехкдаьтта кийч а даь турбашка тIолла дIадохийташ йолча тха бригадан коллектив.

25 декабре паччахьалкхенна мехкдаьтта дIадалара план кхоачашъе аьнна тIаийца декхараш 23 планал совгIа дукха мехкдаьтта а луш кхоачашйир тха, бригадерча къахьегамхоша.

ХIанз ах бутт а бала боал бригадерча болхлоша 1959-ча шерарча планах болх бу.

Управлене а бригадерча къахьегамхошта юкъе а шоай декхараш тIеххкхоачашдарах а болх дика бовзаш хиларах а сийдеш ба операторащ В. Лопатина, В. Егорова, слесараш П. Голованов, А. Любимцев, замерщик В. Шимко, кхыбараш а.

ССКП XXI-ча съезда тхоаш накъа долхаш тIаийца декхараш кхоачаш а деш, 1959-ча шера кхы а лакхара балха толамаш даха лаьрхIа къахьегаш хьайоагIа тха биргадан коллектив.

Н. АГЕЕВ.

Дукха ха йоацаш МагIалбикерча берашка кхаьчад дика совгIат — музыкальни школен керда цIенош. БIаьннел совгIа йиIигаши кIаьнкаши ба школе баяни, пианинеи, скрипкеи, лакха Iомалуш.

СУРТА ТIА: МагIалбикера музыкальни школен керда цIенош.

Ю. Свечкара сурт.

ССКП истори Iомадеча кружоке

ССКП Наьсарен райкоме вIашагIъеллача партен истори Iомадеча кружоке ба партен райкома а, районерча газета редакцен а, военкомата а болхлой.

Кружока кулгалдеча нов. Бизяновс дувцачунга чIоагIа уйла тIаухийташ ладувгI кружоке дакъалоацаш бараша.

Кружока пропагандист нов. Бизянов Николай Васильевич дика кийчлу занятешка. ЛадувгIарашта материал хьехаш Николай Васильевича пайда эц художественни литературах, хIаьта иштта юкъедоаладу марксизман-ленинизман классикий теоретически балхаш, къаьстта Владимир Ильич Ленина дараш а доаладеш.

Кружоке дакъалоацача дукхагIа бараша цIенхоштта Iомаю материалаш, заняте боагIаш царга хул теман план, конспект.

КIоаргга хьаькъал долаш хул цар телаш дола жопаш. Сакъердаме чакхъяьлар хьалхара эрсий революци ювцаш хинна заняти.

Революци хилалехьара Россера хьал дувцаш н.н. Наздрачевси Ласкиев Мурадеи белгалдоах Россерча болхлошкеи ахархошкеи хинна Iалаьмате во хьал, Россе йистошка даьха къамаш шолха Iоаткъам ла безаш хиннилга. Цкъа-дале, эрсий паччахьа Iоаткъама кIали, шоззалагIа дале, шоай къаман бIаьхийча наьха Iоаткъама кIали уж лаьтталга.

Эрсий—японций тIом бувцаш Мухиев Султана хьахьекхар шийна из тема кIоаргга ховш хилар. Россе хьахулаш латт революци соцае а болхлой а ахархой а революционни уйла лаьгIъе а аьнна японски тIом болабе лаьрхIа яр эрсий капитализм — йоах нов. Мухиевс. Цхьабакъда Россес тIом болабарта ца хьежаш Японес хьалхагIа болабаьча тIем тIа Росси эшара бахьанаш а дийца, нов. Мухиевс белгалдоаккх эрсий—японций тIемо Россерча болхлой класса а къахьегама ахархой а революционни уйла лаьгIъяра меттел кхы а айяь хилар. С. Мухиевс дика хьахьекхар цу тIем тIа Росси эшара бахьанаш, цо къаьстта белгалдаьккхар паччахьа инаралаш дукха хьаькъала дай боацаш хилар, беча тIемо лорадеш хиннараш болхлой а ахархой а хьашташ доацаш бIаьхийча, хьал долча наьха хьашташ хиларах, эскар тIема кхоачамца а тIабувхача гIирсаца а Iалаш во деш хиларах тIема Россе кот ца йоалаш йисар.

9 январьи хьалхара эрсий революци йолаяри дувцаш военкомата болхлочо нов. Братерскес къаьгга хьахьекхар мозгIара Гапона къахьегамхой Iехабаь хилар а большевикаша цу юкъа лелаяь политика а уж бакъ хинна хилар а.

— Шийга дехар де баьхкача наха яхачунга ладувгIара меттел Россе паччахь тIемца дукхьал вера къахьегамхошта, — йоах нов. Братерскес.

Нов. Бизяновс аргIан йола тема дIайолаялехьа Iомаяь яьннача теман лоацца чулоацам юхахьалха боакх. Ше ювцаш йола тема хIанзарча декхаралца ювзарца ладувгIараша дика кхетаергйолаш хьех нов. Бизяновс.

Кружока балха юкъе цхьадола кхоачамбоацараш дале а, кружока кулгалхочо а ладувгIараша а кхы а чIоагIагIа хьинар тIадахийтарца деше, Iомаеш йола материал кIоаргга ховш хургба кружоке деша багIараш.

Т. ТЕБОЕВ.

Социалистически яхье а бувлаш доах цар толамаш

Производственно-товарни конторан заводской профсоюзни комитета заседане 1958 шера предприятешеи, цехашеи, участкашеи баьча балха итог йир. Цу итогаша хьахьекхар предприятеша товарни продукци арахецара план 104 проценти сийрда продукташ арахецара план 105,6 проценти кхоачашъяь хилар, хIаьта продукташ йовр 2,8 процент кIезиг а деш, уж арахецарга дIабодамах 2,1 процент лохбаь хилар.

Социалистически яхье толам баьккхаб 158,7 процент план кхоачашъьча Маматов керте латтача номер 7 йолча цехо. Цу цеха дIа-юха тела ЦIе Байракх хьожаьй совгIата.

Участкаштеи, бригадаштеи, сменаштеи юкъе дикача балхаца белгалъяьннача, Геллера кулгалдеча номер 1 йолча участкаи, Купина кулгал деча № 2 йолча участкаи, операторащ Нураеви Усачеви хьежаш болча сменаштеи, слесара Косова бригаданеи дIа-юха тела вымпел хьожаьй. Социалистически яхье лакхара хьокхамаш дахарах Сийлен доска тIа баьхаб 4-ча цеха слесарь Назарови, слесарь Бирюкови, оператор Житкови, лаборант Николаеви, кхыбараши.

Предприятен книжка тIа язбаьб 2-ча цеха машинист Сотокина Анастасияи, оператор Цурановы, тайп-тайпарча балхаш тIара болхлой Евдокимови Меренкови.

— 1959-гIа керда шу даькъал дувцаш, оаха даьха тха балха совгIагаш да уж—аьлар комсомольски-кагирхой бригадан бригадира нов. Васильевс.

А. ДОДОВ.

Безаме болх беш ба

Безаме болх беш коллектив я Назрановски совхоза Аьлте-юртарча отделенен тракторни бригада яр. Къаьстта дикача балхаца белгалбаьннаб М. Токаев, М. Кулов, У. Албогачиев. Царех хIаране сменах йола задани 160—180 процент кхоачашъю.

Кхайшкара балхаш йистедаьнначул тIехьагIа, шоай ха ца йоаеш, тракторащтеи сельхозинвентараи ремонт е болабелар уж.

Прицепной инвентара а тракторашта а еш йола ремонт ССКП XXI-гIа съезд хьаелла ди хьатIаоттале кхоачашъе аьнна декхар тIайийцар механизатораша.

Ше тIайийца декхараш кхоачашдеш хьайоагIа из коллектив. ХIанзле а ремонт яь йистеяьннай 10 трактор. БIаьстанна кийчъяьй 13 культиватор, 3 тракторни нух, массехк макха.

Бригадир волча Албогачиев Iусмана йоах:

— Тхоай берригa низ тIабахийта болх беш да тхо оахош денна дош кхоачайцар духьа.

ДАСКИЕВ М.

Кхы а дикагIа болх бу хьайбашлеладерхоша

Первомайски района Ленина цIерах йолча колхоза МТФ-а хьайбашлеладерхой партен XXI-ча съезда сийна доккха декхараш тIа а ийца, шоай берригa низ тIабахийта болх беш ба.

Комсомольцашеи кагирхошеи дош лу коммунистически хьисапе болх бе а баха а, аьнна.

Доккха декхараш хьалхашка латт доярккашта. Царна хов, мел лоархIам болаш да хьайбай продукташ дукхагIа яхар. Хьайбашта дика гIулакх дарца белгалбаьннаб доярккаш Базтиаза Зайнапи, Хьаваи, Темурзиева ПятIамат, Евлоева Аминат, Анзорова Зоя.

Дукха гIулакхаш да ферман коллективо шоай низаца де лерхIаш: красный уголоке, масса а йолча хана къахьегама листок арахеца, художественни самодеятельноста кружок вIашагIйолла, хIаьта деша ца ховш бола нах, ховчар новкъостал а деш, деша Iомабе а.

Тешшаме да цу ферман коллективо тIаийца декхараш кхоачащдергхилар.

С. ДУДАРЕВ.

Хьайбаш дика Iангара доахаргда

Iалаьмате боккха боахам ба Урус-Мартановски районера «Красноармейски» яхача дулха-шурий совхоза бар, цун доккхагIа дола дакъа хьайбаех латт.

Совхоза хIанз 6 эзар бежан да, царех 2 эзари кхо бIаьи етт бетташ ба, иштта 7 эзари 5 бIаьи хьакха я, 28 эзар коа тIара оалхазараш да. 1958-гIча шера доахангара йоахаш йола продукташ 1957-гIча шерца нийсйича дикка айеннай. Совхоза доярккаша Скибо Евдокияс а, Аристовас а, Кадиева Тамарас а укх шера шура яккхара план хIанзале тIеххкхоачашъяьй. Скибо Е. укх шера 11 бетта ше бетташ болча хIара Iаттагара 3520 литр шура яьккхай, цул дукха тIехьайисаяц Аристова а. Цо хIара беттача Iаттагара 3100 литр шура яьккхай. Дика болх баьб хIара беттача Iаттагара 2760 литр шура яьккхача Кадиева Тамарас а.

Цу тайпара тIеххкхоачашъяьй совхозо паччахьалкхенна ерригa хьайбай продукташ дIаяларна шера йола план.

Дикача кхоачамца хьайбашта Iан кийчо яьй совхозо. Дика кийчъяьй фермаш, ерригача базашта ремент яьй, Iалашдаьд дукха доакъар: 8600 тонн йол, лаьттах еллай юкъера дикал йола 25700 тонн хьажкIий силос, Iалашдаьд 4000 тонн концентрированни доакъар, цул совгIа доакъарийна а кIалхьарцара а лаьрхIа дукха ча.

Укх цхьан шера совхозо хьалъяьй 320 Iатта помещенеши 120 Iаьса телятники.

Дукха ха йоацаш шоай торонашка а хьежа, совхоза къахьегамхоша партен XXI-гIча съезда сийна социалистически яхье а баьнна, доккхагIа дола декхараш тIаийцад: новкъоста Н. С. Хрущевс XXI-гIча съезде ергйолча доклада тезисай контрольни нифраша белгал мадаккхар совхоза хьайбаш дебара а хьайбай продукташ дIахо йодача хана лакхъяра а хьакъехьа керда план оттаяьй. Плана тIа белгалдаьккхад хьатIадоагIача ворхI шера хьайбаш а цар продукташ а шозза-кхозза совъяха, иштта кхыдараш.

АЛБОГАЧИЕВ Д.

Барт тайнача дояркай коллектив

«Шалински» совхоза 1-гIча отделенен шурий-товарни ферман болхлой коммунистически къахьегама бригадан членаш хила бокъо йоаккхаш ба. ВорхI шера йола задани кхоачашъеш пайда эцарг болча юрта боахама лаьттай хIара 100 гектара лаьрхIа 210 центнер шура йоаккхаргйолаш дош деннад цар.

— ХIанз коммунистически къахьегама бригадан членаш дац тхо,— йоах МТФ бригадира Солтаев Махьмуда, бакъда, тхоай берригa низ балха тIабохийташ да тхо из бокъо яккхарна, оаха из йоаккхарг а я.

Дояркай бригадо ди тIехьа дукхагIа шура йоах. Ноябрь бетта хIара бетташ болча Iаттагара 133 литр шура яьккхай, хIаьта декабрь бетта 150—160 литр шура яла лаьрхIад доярккаша. ТIаккха из дахача шераца нийсйича 150 литр шура дукхагIа хургья.

23 ноябре денз 17 декабре кхаччалца хIара Iаттагара йоаккха шура 488 литргара 750 литрга кхаччалца айяьй, хIаьта партен съезд хьаеллалца дIайодача хана 1000 литр дIакхачийта дага ба доярккаш.

Балха дикагIа ка йоалаш ба доярккаш Гайсумова Тамара, Титаева Залва, Игнатенько Ольга, дояр Локатош Иван.

Дояркаша иштта дика толамаш дахар да, уж шоаш леладеча хьайбай йоакхо еш хилар.

М. ТКАЧЕНКО.

Ханнахьа болабеннаб

Новкъоста Н. С. Хрущевс партен XXI-гIча съезде ергйолча доклада тезисаши ССКП ЦК декабрьски Пленума материалаши ювцаш вай мехка къахьегамхой кхы а дог гIоздаларца шоай хьинар совгIа даьккха балхаш деш ба.

«Шалински» совхоза 3-гIча отделенен механизатораши бешамаш лелаераши аргIера йол хьайбай помещенеш йолча хьатIакхухьаши органически удобренеш кхаш тIа дIаараувзаши боахк. Партен XXI-ча съезда сийна социалистически яхье а баьнна дика къахьегама толамаш доах цар. Кхо кхай тIа дIакхухьаш «ДТ-54» яха ши трактор я, йол хьатIаувзаш «Белорусь» яха цхьа трактор я. Трактористашта юкъе дикагIа лоархIаш ва Лорсанов Iусман. Балха дика ка йоалаш ба грузчикаш Алаш Яхиханов, Айнди Агамерзаев, Асламбек Шамсуев. Лорсановс ший тракторца 20 тонн гаргга кхо араувз дийнахьа. Укх гурахьа 20-гIа декабрь хьатIакхаччалца 200 тонна органически удобренеш кхаш тIа дIакхихьай отделенен болхлоша.

Йол помещенеш тIа хьатIаувзаш дика болх бу трактериста Малигов Сулеймана, грузчикаша Зайнди Агамерзаевс, Сайпуди Гайсумовс. Уж шоай балха дика ка йоалаш хиларах 100—125 центнер йол хьайбай помещенеш йолча хьатIакхахьа кхув цар дийнахьа.

—Партен XXI-гIа съезд хьаеллалехьа 1500 тонна шира кхо кхайтIа дIадахьа кхувргда тха,—йоах отделенен управляющи волча Мусаев Салмана. — ХIаьта бIаьсти балхаш доладалалехьа 2800—3000 тонна а хьоргда.

М. ТКАЧЕНКО.

Ялх квартира йола керда цIа

19 декабре «Старогрознефта» нефтепромыслови управленен къахьегамхошта ялх квартира йола керда цIа деннад «Старогрознефта» гIишлоний коллективо. ХIара цIа параца дIоахдеш, газ, водопровод, ванна йолаш да.

Эггара хьалхарчарца цIеношка чухайшар тракторист Круподерови, механик Луконини, слесарь Литвиненкои, кхыбараши.

Укх шера 24 дезал керда цIеношка чухайшаб. ХIанз кхы а хьадаь доалаш латт 12 дезал чуховшалургбола керда цIенош.

Шоай еш йола йоакхо бIаргагуш, партенеи правительствонеи дега тIара баркал оалаш ба нефтяникаш.

А. ТИЩЕНКО.

ХьажкIаш лелагерашта арахиица бюллетень

Нохч-ГIалгIай АССР-а юрта боахама министерствоси ВЛКСМ обкомои арахийцай хоза кийчъяь бюллетень. «ХьажкIаш доккха беркат доалаш культура я» яхаш яздаь да керте. Цу тIа ювц Нохч-ГIалгIай АССР-а колхозашка а совхозашка а 1958-ча шера хьажкIаш хьувкъара итогаш.

«ХьажкIаш дикагIа хьувкъийтар — дIахо хьайбаш дукхагIа хургхилара лард я» яхаш редакционни статья я бюллетена тIа. Цу тIа дувц вай республикан цхьацца йолча районашка дIадахача шера хьийкъачул хьажкIаш дикагIа хьувкъийтар.

Бюллетена тIа я вай республикан колхозашка а совхозашка а хьажкIаш дикагIа хьувкъийташ хьалхле лелаьчар список.

ХьажкIаш лелаечарна арахийца бюллетень я сурташца хозъяь.

Ю. ОЛЬГИН.

1959-гIа шу хьахуллаш

«Малгобекнефта» кхоалагIча нефтепромысла коллективо ханал хьалха, 5-гIча декабре, кхоачашъяьй 1958 шера йоагIа план. 6-ча декабре семилеткан хьалхарча шера йоагIача планах лаьрхIа болх бе а йолаеннай.

Мастера нов. Монахова бригадо планал совгIа эзар тонн мехкдаьтта деннад, хIаьта хIанз из бригада XXI-гIча партсъезда сийна коммунистически къахьегама бригадан член хила бокъо йоаккхаш а я. Бригадо керда доккхагIа дола декхараш тIаийцад. Болхлоша дош деннадар 1958-гIа шу даллалца йолча хана планал совгIа 950 тонн мехкдаьтта дала. Из дош цар кхоачашдаь дикка ха я.

Новкъоста Н. С. Хрущевс партен XXI-гIча съезде ергйолча доклада тезисаш ювцаш, болхлоша соцам бир: мехкдаьтта довш моттигаш ца хилийта, шоай политически а технически а боарам айбе, цIагIа а балха а дика оамалаш йолаш хила, цхьаццашиша керда говзалаш Iомае, иштта кхыдараш а.

Из санна декхар тIаийцад мастера Кокова бригадо а. Нов. Кокова бригадан болхлоша, 1958-гIча шера йоагIача планал совгIа, 2000 тонн мехкдаьтта деннад.

КхоалагIча нефтепромыслерча болхлоша уж толамаш атта даьхадац. Шоай торонашка хьежжа геолого-технически мероприятеш лелаяьй цар: бурув тохача механизмашта ремонт ца еш йоаккха ха 1957-гIча шераца нийсйича дикка йIаьхъяьй, мехкдаьттага дIабода мах кIезигбе гIерташ къовсам лоаттабаьб. Цудухьа цар укх шера паччахьалкхенна кходаьд яйс бIаь эзар сом ахча.

Нефтепромысла болхлоша лерхI 1959-гIча шера кхы а дикагIа толамаш даха.

Я. МАМЕДОВ.

Тха дикагIа бола студенташ

Дог гIоздаьннна тIакхаьчар керда шу тха групперча студенткашта Гамурзиева Фатиманаи Биттиева Нинанеи. Дика дешаш, общественни балхаца хьинаре дакъа лоацаш, массанена хьокхаме болаш хьабоагIа уж шоаш пединституте деша баьхкача хана денз. Иштта дика чакхдаьккхар цар 1958 шу а.

Комсомолка Биттиева Нина массаз а тIехдика дешаш я. Тха ерригача группо доккхал ду цунах. Цунна безаме а мерза а да керда шу. Цхьабакъда, кхы а чIоагIагIа дог гIоздаьнна я Гамурзиева Фатима: керда шу тIакхачалехьа хьалха, 21-ча декабре, ССКП члений кандидаталла дIайийцар из. Доккха цIей хинна дега чу десар из ди Фатимана. Цо а дог гIоздаьнна дезду керда шу.

Тхой группан цIерах Гамурзиева Фатимайи Биттиева Нинайи керда шу даькъала дувц аз.

Хь. КОТИЕВ,
педииститута гIалгIай отделенен II курса студент.

Вузашка деша баха кийчлуш ба къахьегамхой

Ши бутт совгIа ха яьннай Къахьегама ЦIеча Байракха Ордена Грозненски Мехкдаьттан институте деша баха безам болаш бола къона болхлой кийчоеш йола курсаш хьаийла. Цар деш кIирана кхозза, хIара денна 4 сахьата дешаш. Цу курсашка царна хьех физика, хими, математика, литература, кхыдола предметаш а. Курсашка дешаш волча 500 совгIа сагах 175 саг шин шера совгIа производственни стаж йолаш ва. Цу ладугIархошта юкъе къаьстта дукха къахьегама стаж йолаш, дешар балхаца бувзам болаш леладеш ба «Красни молот» яхача завода № 5 йолча цеха диспетчер Гончаров Иван, Грозненски «Крекинг завода» токарь Коробкин Александр, Росглавнефтесбыта товарно - транспортни управленен электрик Тулаев Могамед, НПУ «Октябрьнефта» управленен бурильщик Сумен Владимир, кхыбараш а.

Курсашка хьехаш ба школашкара а институташкара а дикагIа бола хьехархой.

Курсанташта тIара кIиран дийнахьа программала совгIа тайп-тайпара лекцеш а еш, кинош а хьокх.

Уж курсаш хьаелларах дукхача хана денз болх а беш, юкъера дешар дийша баьннача къахьегамхой йиш хургья 1959-ча шера вузашка деша баха.

П. ПОПОВ.

Оалхазараш леладечарна арахийца бюллетень

ДукхагIа лургда вай Даьхенна коатIарча оалхазарий дулх! «ХIара сага сих хьайбай продукташ арахецарна США-на чехкагI тIехьакхувргда вай —яхаш кертеядаьр долаш Нохч-ГIалгIай АССР-а юрта боахама министерствос арахийцай сурташца хозъяь йола бюллетень.

Цу тIа ювц Нохч - ГIалгIай АССР-а колхозийи совхозийи коатIарча оалхазарий фермай болхлоша 1958-ча шера январь бетта денз ноябрь беттага кхаччалца лелаяь социалистически яхь.

«Оалхазараш леладара дукхагIа теркам бе» яхача редакционни статья тIа дувц, вай республикан колхозашкеи совхозашкеи оалхазараш леладар.

Бюллетена тIа я 1958-ча шера 1-ча ноябре кхаччалца фуаш дукхагIа гулдаьча колхозий список. ХIара котама лаьрхIа фуаш дукхагIа гулдарца, дика хьокхамаш даьхад Шелковской района Сталина цIерахча колхоза ферман коллективо.

Паччахьалкхенна фуаш дIалуш вай республикан районашта юкъе хьалхле лелаеш я: Шелковской, Каргалински, Сунженски районаш.

Бюллетена тIа я республикан оалхазараш леладеш болча дикагIча болхлой список а Ермоловски коатIарча оалхазарий совхоза болхлошта юкъе хьалхле лелаеча Н. Байдина сурт а.

Р. МАЛЬСАГОВ.

Редактор М. К. ЛЬЯНОВ.

Тахан кинотеатрашка

Челюскинций кинотеатре.

Йоккха зал — **«Сатийна квартира».** Долалу: 10, 12, 2, 4, 6; 8; 10.

ЗIамига зал № 1 — **«Сатийна квартира».**

Долалу 8.30, 10.30, 12.30, 2.30, 4.30, 6.30, 8.30,, 10.30.

ЗIамига зал № 2. Берий сеансаш. **«Илья Муромец»** — Долалу 9, 11.

«Доккха вахар» (2 сери). Долалу 1, 3, 5, 7, 9.

ЗIамига зал № 3. — Берий сеансаш **«Заколдованный мальчик».**

Долалу 9.15, 11.15, **«ГIар йоаца тайга».** Долалу 1.15, 3.15, 5.15, 7.15, 9.15.

«Родина» яхача кинотеатре»

Берий сеанс — **«ЦIе галстук».** Долалу Iуйрийна 9 сахьат даьлча. **«Доккха вахар»** (2-гIа сери). Долалу 2.15, 7.55. **«ЦIе гIа».** — Долалу 12.25. **«Сатийна квартира».** Долалу 10.35, 4.05, 9.50.

РЕДАКЦЕН АДРЕС: г. Грозный, Сталина улица, 23. ТЕЛЕФОНАШ: редактора—2-41-23, редактора зам.—2-07-01, партийни вахарен письмойн отделий — 2-25-72, корректорске — 2-30-91.

СФ00051. 1918 шерарча 11-ча августа цIерах йола типографи, Грозний, Революцен проспект, 30/3. Заказ № 8195